
**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
na terenie Gminy Mieścisko
na lata 2014-2021**



**GMINA MIEŚCISKO
POWIAT WĄGROWIECKI
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE**

ZAMAWIAJĄCY	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w MIEŚCISKU
WYKONAWCA OPRACOWANIA	WESTMOR CONSULTING BARBARA MOLEWSKA
SPRAWDZAJĄCY	

MIEŚCISKO 2014

Spis treści

SPIS TREŚCI	2
1. WPROWADZENIE	3
2. METODOLOGIA OPRACOWANIA STRATEGII.....	4
3. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY MIEŚCISKO.....	5
3.1. CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI SPOŁECZNEJ	5
3.1.1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY MIEŚCISKO	5
3.1.2. DEMOGRAFIA	6
3.1.3. RYNEK PRACY	13
3.1.4. GOSPODARKA MIESZKANIOWA.....	16
3.1.5. SŁUŻBA ZDROWIA	17
3.1.6. EDUKACJA	17
3.1.7. KULTURA I SPORT	18
3.1.8. PODMIOTY WSPARCIA SPOŁECZNEGO	21
3.1.9. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	27
3.2. PROBLEMY SPOŁECZNE WYSTĘPUJĄCE NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO	29
3.2.1. RODZINA.....	29
3.2.2. BEZROBOCIE.....	30
3.2.3. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	33
3.2.4. UZALEŻNIENIA	35
3.2.5. UBÓSTWO.....	37
3.2.6. BEZDOMNOŚĆ	38
3.2.7. PRZEMOC W RODZINIE	38
3.2.8. PRZESTĘPCZOŚĆ	39
3.2.9. OSOBY STARSZE	40
3.3. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO.....	41
3.4. ANALIZA SWOT	42
4. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ.....	44
4.1. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA.....	44
4.2. PROGNOZA ZMIAN	48
5. CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	50
6. KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ.....	51
7. SPOSÓB REALIZACJI STRATEGII ORAZ JEJ RAMY FINANSOWE.....	52
8. WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	54
9. SPIS TABEL.....	58
10. SPIS WYKRESÓW.....	59
11. SPIS RYSUNKÓW	59
12. ZAŁĄCZNIKI	59

1. Wprowadzenie

Problemy społeczne będące wynikiem zmian politycznych i gospodarczych, jakie dokonały się w Polsce na przestrzeni ostatnich lat, stawiają przed władzami samorządowymi nowe wyzwania. Dotychczas realizowany model polityki społecznej polegający głównie na łagodzeniu skutków niekorzystnych zjawisk okazał się nie dość skuteczny. Podejmowane działania skierowane były na walkę z rezultatami problemów, brak natomiast było wystarczającego nacisku na profilaktykę zagrożeń. W efekcie rośnie liczba osób – beneficjentów pomocy społecznej i utrwalają się postawy roszczeniowe tego kręgu osób. Dlatego też potrzebą chwili jest opracowanie spójnych, całościowych, perspektywicznych programów polityki społecznej. Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest **strategia rozwiązywania problemów społecznych**. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2013 poz. 182 z późn. zm.), zgodnie z którym: *„do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.”*

Zgodnie z art. 16b, ust. 2, strategia rozwiązywania problemów społecznych zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Działania będą kierowane głównie do środowisk pozostających na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Mieścisko na lata 2014-2021 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego jej mieszkańców, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2. Metodologia opracowania Strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Mieścisko na lata 2014-2021 przygotowana została zgodnie z ogólnymi warunkami stawianymi takim dokumentom. Umownie można ją podzielić na trzy główne części.

Pierwsza część przedstawia charakterystykę sytuacji społecznej Gminy Mieścisko wg stanu na dzień 31.12.2013 roku (w niektórych przypadkach dane dotyczą roku 2012). Zawarto tutaj informacje istotne z punktu widzenia występujących na jej terenie problemów społecznych. Przeanalizowano strukturę demograficzną, sytuację na rynku pracy, stan gospodarki Gminy. Opiszano również dostępne dla mieszkańców usługi społeczne tj. edukacja, kultura, ochrona zdrowia i pomoc społeczna. Charakterystyki tej dokonano w oparciu o:

- informacje uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku,
- dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Wągrowcu,
- dane z Komisariatu Policji w Skokach,
- dane Głównego Urzędu Statystycznego,
- inne dane dostępne na stronach internetowych oraz w dokumentach strategicznych Gminy.

Charakterystykę sytuacji społecznej Gminy Mieścisko podsumowuje analiza SWOT.

Część drugą stanowi prognoza zmian problemów społecznych zidentyfikowanych w części diagnostycznej. Prognoza ta została podzielona na 2 zasadnicze części:

- prognozę demograficzną opracowaną w oparciu o *Prognozę dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011-2035* opracowaną przez GUS, oraz
- prognozę zmian problemów społecznych na terenie Gminy w wyniku realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz działań organizacji i instytucji publicznych działających w zakresie pomocy społecznej (w tym działań OPS w Mieścisku), które będą miały na celu przeciwdziałanie i niwelowanie istniejących problemów.

Niniejsza prognoza stanowi podstawę do zdefiniowania konkretnych celów strategicznych i kierunków działań.

Część trzecia to sformułowanie konkretnych celów strategicznych i kierunków działań niezbędnych do zredukowania niekorzystnych zjawisk społecznych występujących na terenie

Gminy Mieścisko. W części tej określono również sposób realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe ze wskazaniem źródeł finansowania określonych działań oraz wskaźników ich realizacji. Tutaj pokazano również komplementarność Strategii z dokumentami strategicznymi województwa.

Strategia obejmuje okres do 2021 roku. Uzasadnieniem dla tak wybranego horyzontu czasowego jest z jednej strony specyfika procesów społecznych (skutki realizacji Strategii będą widoczne dopiero w dłuższym okresie czasu), z drugiej zaś strony konieczność dostosowania Strategii do innych dokumentów programowych na szczeblu krajowym i wojewódzkim.

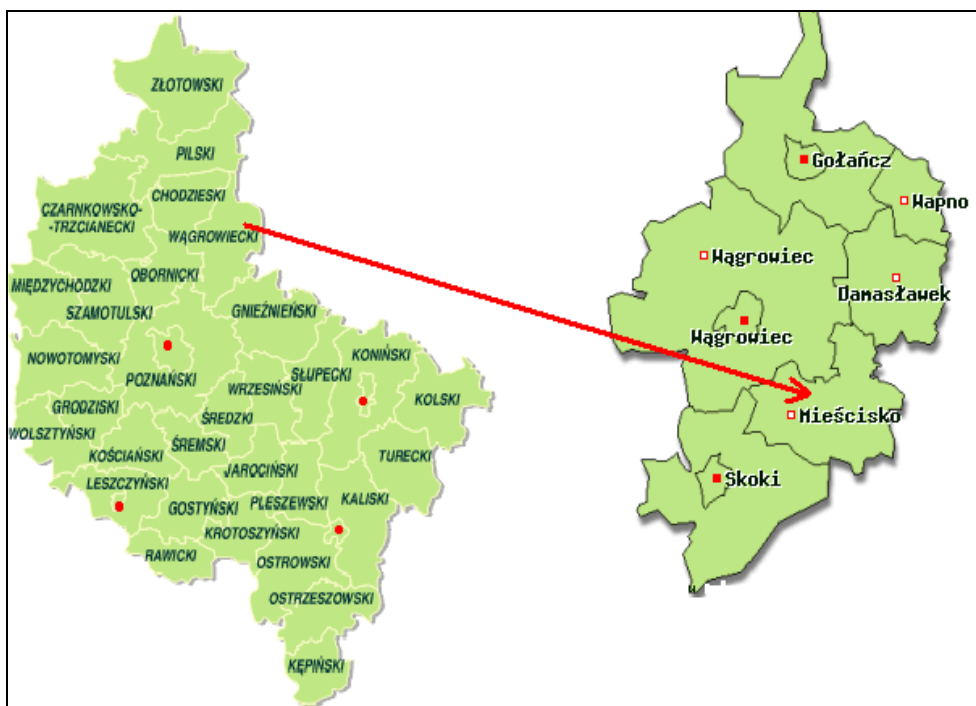
3. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy Mieścisko

3.1. Charakterystyka sytuacji społecznej

3.1.1. Charakterystyka ogólna Gminy Mieścisko

Gmina wiejska Mieścisko zlokalizowana jest na zachodzie Polski, w północno – wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie wągrowieckim. Niniejsza jednostka samorządu terytorialnego zajmuje powierzchnię 135,62 km². Znajduje się w północno – wschodniej części Pojezierza Gnieźnieńskiego. Przez teren Gminy przepływa rzeka Wełna.

Rysunek 1. Położenie Gminy Mieścisko na tle powiatu wągrowieckiego i województwa wielkopolskiego



Źródło: www.gminypolskie.pl

Gmina Mieścisko graniczy od północy i zachodu z następującymi gminami: Damasławek, Skoki (powiat wągrowiecki), od południa z gminami Kłecko i Mieleszyn (powiat gnieźnieński) oraz od wschodu z gminą Janowiec Wielkopolski (powiat żniński).

W miejscowości Mieścisko mieszka około 40% potencjału ludnościowego Gminy, tutaj koncentrują się funkcje usług publicznych i komercyjnych.

Mieścisko położone jest w odległości ok. 65 km od Poznania i niewiele ponad 10 km od ośrodka powiatowego – Wągrowca. Przez teren Gminy nie przebiega żadna droga krajowa, natomiast długość drogi wojewódzkiej wynosi prawie 14 km (droga Nr 190 relacji Gniezno – Chodzież). Najbardziej istotne znaczenie dla układu komunikacyjnego na terenie Gminy ma sieć dróg gminnych i powiatowych.

3.1.2. Demografia

LICZEBNOŚĆ GMINY Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ

Liczba ludności na terenie Gminy Mieścisko na koniec roku 2013 wyniosła 6 074 osoby, z czego kobiety stanowiły 49,7%.

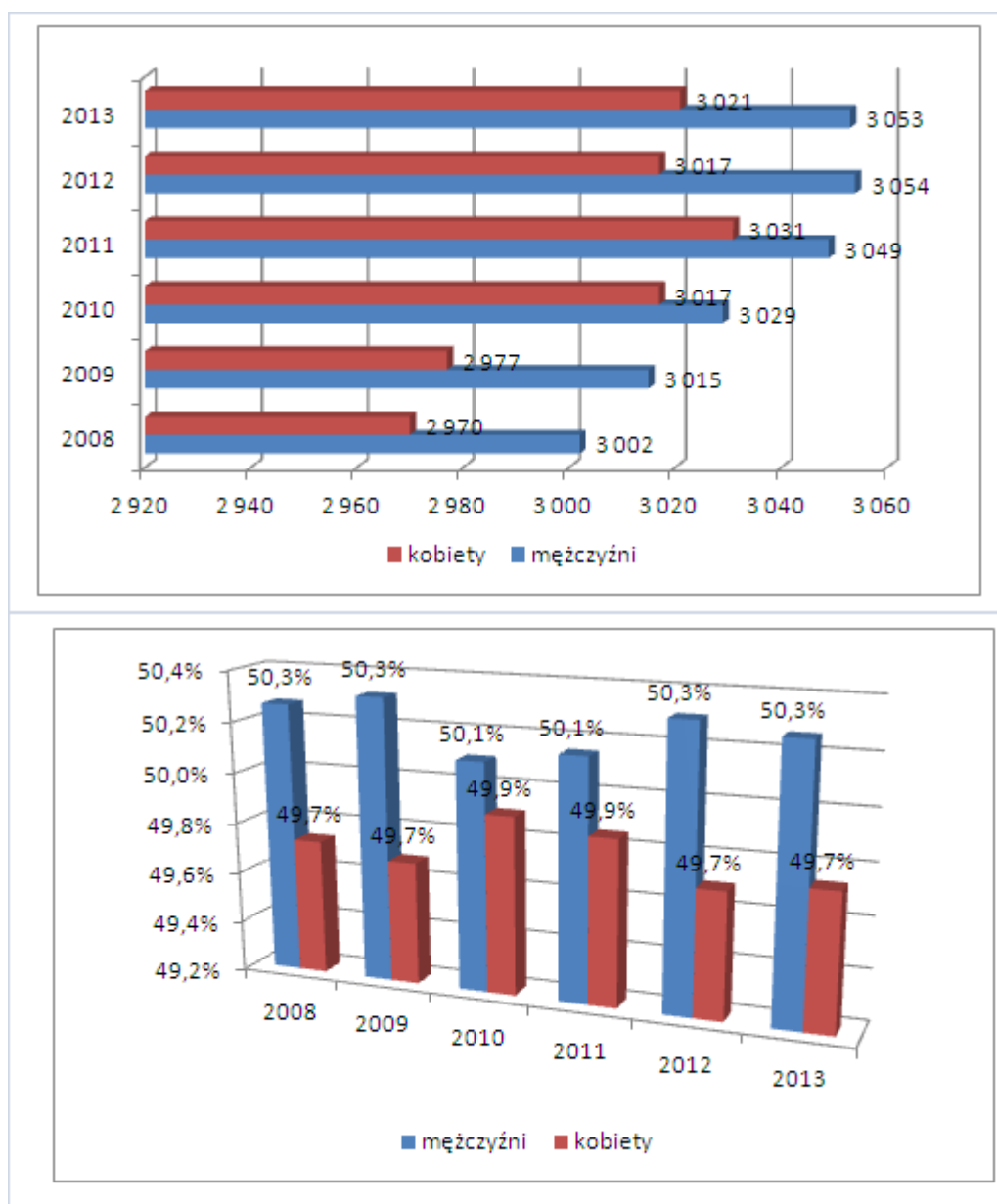
W okresie 2008-2013 liczba mieszkańców Gminy zwiększyła się o 1,7%.

Tabela 1. Liczebność Gminy Mieścisko z podziałem na płeć

Wyszczególnienie	jedn. miary	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ogółem	Osoba	5 972	5 992	6 046	6 080	6 071	6 074
mężczyźni	Osoba	3 002	3 015	3 029	3 049	3 054	3 053
	%	50,3%	50,3%	50,1%	50,1%	50,3%	50,3%
kobiety	Osoba	2 970	2 977	3 017	3 031	3 017	3 021
	%	49,7%	49,7%	49,9%	49,9%	49,7%	49,7%

Źródło: Dane GUS

Wykres 1. Struktura ludności Gminy Mieścisko według płci



Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW

Najliczniejszą grupę wiekową w 2012 roku stanowiły osoby w wieku pomiędzy 50 a 54 rokiem życia. Następnymi w kolejności są osoby w wieku 25-29 lat, 55-59 lat oraz 30-34 lata.

Tabela 2. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Mieścisko w 2013 r.

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-4 lata	388	209	179
5-9 lat	366	193	173
10-14 lat	351	175	176
15-19 lat	408	204	204
20-24 lata	506	269	237
25-29 lat	503	245	258
30-34 lata	473	248	225
35-39 lat	445	228	217
40-44 lata	393	216	177
45-49 lat	364	185	179
50-54 lata	380	201	179
55-59 lat	433	226	207
60-64 lata	346	176	170
65-69 lat	254	116	138
70-74 lata	169	69	100
75-79 lat	128	48	80
80-84 lata	91	29	62
Powyżej 85	76	16	60
Razem	6 074	3 053	3 021

Źródło: Dane GUS

Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Mieścisko została również przedstawiona w tabeli 3 z podziałem na 3 grupy:

- grupa w wieku przedprodukcyjnym,
- grupa w wieku produkcyjnym,
- grupa w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 3. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	Jedn. Miary	2008	2009	2010	2011	2012	2013
w wieku przedprodukcyjnym							
Ogółem	Osoba	1 133	1 143	1 152	1 151	1 136	1 105
Mężczyźni	Osoba	560	569	585	595	593	577
Kobiety	Osoba	573	574	567	556	543	528
w wieku produkcyjnym							
Ogółem	Osoba	4 054	4 055	4 089	4 074	4 077	4 081
Mężczyźni	Osoba	2 179	2 186	2 195	2 185	2 190	2 198
Kobiety	Osoba	1 875	1 869	1 894	1 889	1 887	1 883
w wieku poprodukcyjnym							
Ogółem	Osoba	785	794	805	855	858	888
Mężczyźni	Osoba	263	260	249	269	271	278
Kobiety	Osoba	522	534	556	586	587	610
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem							
w wieku przedprodukcyjnym	%	24,0	23,5	23,4	22,9	22,6	22,1
w wieku produkcyjnym	%	62,9	63,3	63,3	63,0	63,3	63,3
w wieku poprodukcyjnym	%	13,1	13,3	13,3	14,1	14,1	14,6

Źródło: Dane GUS

Analizując dane zawarte w tabeli 3 należy stwierdzić, że najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 63,3% populacji Gminy Mieścisko w 2013 roku. Natomiast ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 22,1%, a w wieku poprodukcyjnym – 14,6%.

W analizowanym okresie można zauważyć, że:

- liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym systematycznie maleje, a w konsekwencji liczba ludności Gminy będzie malała przy założeniu, że tendencja ta się nie zmienia w kolejnych latach,
- liczba ludności w wieku produkcyjnym w analizowanym okresie ulegała wahaniom, a w latach 2009, 2010, 2012 i 2013 była na poziomie 63,3%. Ostatecznie w 2013 roku była wyższa niż w 2008 roku o 0,4%,
- liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrasta (choć w latach 2009-2010 utrzymywała się na poziomie 13,3%, a w okresie 2011-2012 wynosiła 14,1%), co wynika z krajowych trendów demograficznych oraz z historii demograficznej regionu.

Powyższe wnioski świadczą o starzeniu się społeczeństwa na terenie Gminy Mieścisko.

POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW

W 2002 roku w Gminie Mieścisko dominowały osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym – 39,9% populacji Gminy. Kolejną pod względem liczebności grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 34,1% oraz osoby z wykształceniem średnim – 17,6%. Wykształcenie wyższe posiadało 3,4% osób, a policealne – 1,3%. Odsetek osób z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia wynosił 3,7%.

Zauważalne jest zróżnicowanie wykształcenia mieszkańców Gminy Mieścisko ze względu na płeć. Wśród kobiet z terenu Gminy wyższy niż u mężczyzn był odsetek osób z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim, zaś zdecydowanie niższy odsetek osób z wykształceniem zawodowym.

Tabela 4. Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Mieścisko

Rodzaj wykształcenia	Ogółem		Mężczyźni	Kobiety
	Liczba osób	Udział w %		
Wyższe	159	3,4%	63	96
Policealne	59	1,3%	14	45
Średnie	826	17,6%	357	469
Zasadnicze zawodowe	1 602	34,1%	1 029	573
Podstawowe ukończone	1 876	39,9%	819	1 057
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	176	3,7%	90	86

Źródło: Dane GUS Narodowy Spis Powszechny 2002

Przedstawione wyżej dane dotyczą wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku i nie odzwierciedlają aktualnej sytuacji. Należy założyć, iż obecnie w Gminie Mieścisko, podobnie jak i w całym kraju, liczba osób z wykształceniem wyższym jest nieco większa. Potwierdzeniem tego są dane GUS dotyczące wykształcenia mieszkańców powiatu wągrowieckiego ze spisu powszechnego przeprowadzonego w 2002 i 2011 roku zawarte w tabeli 5.

Zgodnie z danymi przedstawionymi w tabeli 5, widoczny jest wyraźny wzrost liczby mieszkańców powiatu wągrowieckiego o wykształceniu wyższym. Jest on równy 91,8% w ostatnich 9 latach, co jest bardzo pozytywnym sygnałem.

Tabela 5. Poziom wykształcenia mieszkańców powiatu wągrowieckiego

Rodzaj wykształcenia	2002	2011	Zmiana % 2002/2011
Wyższe	3 106	5 956	91,8%
Średnie i policealne	13 986	16 388	17,2%
Średnie zawodowe	9 056	8 917	-1,5%
Średnie ogólnokształcące	3 665	6 247	70,5%
Zasadnicze zawodowe	16 851	18 398	9,2%
Gimnazjalne	-	3 083	-
Podstawowe ukończone	19 778	12 737	-35,6%
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	1 576	575	-63,5%

Źródło: Dane GUS (Narodowy Spis Powszechny 2002 Ludność, Narodowy Spis Powszechny 2011 Ludność)

Coraz więcej osób z powiatu decyduje się również na podjęcie edukacji, o czym świadczą:

- wzrost liczby osób z wykształceniem średnim i policealnym o 17,2%,
- wzrost liczby osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 70,5%,
- spadek liczby osób z wykształceniem podstawowym ukończonym o 35,6%,
- spadek liczby osób z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia o 63,5%.

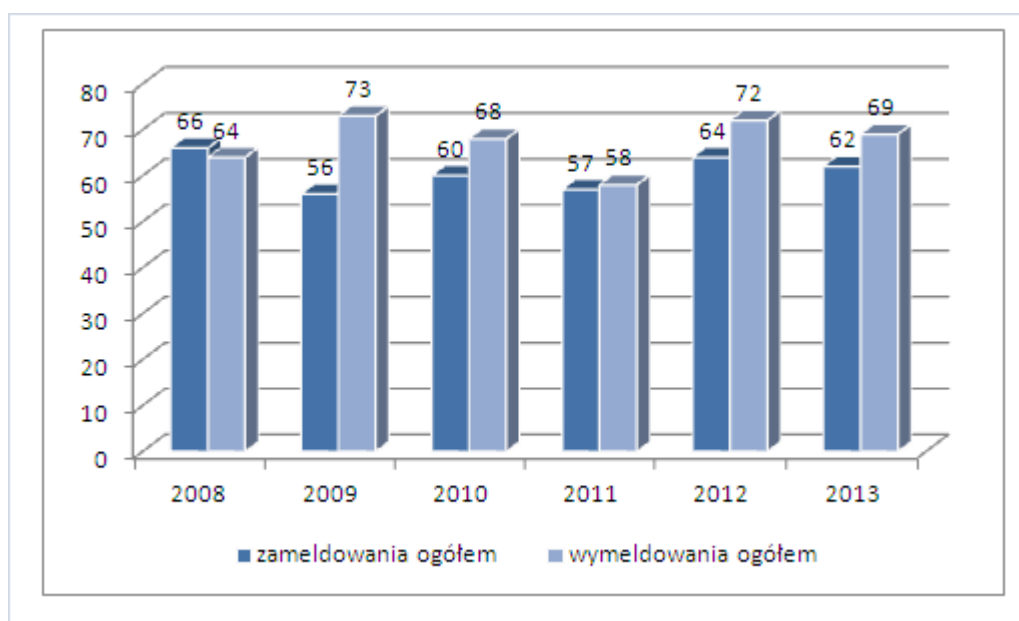
Należy zatem zakładać, że sytuacja w Gminie Mieścisko obecnie kształtuje się podobnie.

MIGRACJE

Poprzez migracje rozumie się stałą lub czasową zmianę miejsca pobytu. Saldo migracji ma istotny wpływ na wysokość populacji danego obszaru.

W Gminie Mieścisko w latach 2008 – 2013 zarówno liczba zameldowań, jak i wymeldowań ulegała wahaniom. Największy spadek zameldowań odnotowano na przełomie lat 2008/2009, natomiast największy wzrost wymeldowań miał miejsce w latach 2011/2012. Ostatecznie, w 2013 roku, w porównaniu do roku 2008, liczba zameldowań spadła o 6,1%, zaś liczba wymeldowań zwiększyła się o 7,8%.

Wykres 2. Migracje w Gminie Mieścisko



Źródło: Opracowanie własne

W 2008 roku saldo migracji było dodatnie, zaś w pozostałych analizowanych latach saldo migracji dla Gminy Mieścisko (różnica między liczbą osób, które zameldowały się na terenie Gminy a liczbą osób, które się z niej wymeldowały w danym roku) było ujemne.

Szczegółowe dane dotyczące salda migracji na terenie Gminy w ostatnich 6 latach, przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Migracje na pobyt stały gminne wg typu i kierunku

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
zameldowania ogółem	66	56	60	57	64	62
zameldowanie z miast	32	30	30	36	41	33
zameldowanie ze wsi	34	26	30	21	23	29
wymeldowania ogółem	64	73	68	58	72	69
wymeldowania do miast	27	39	44	32	43	36
wymeldowania na wieś	37	34	24	26	29	33
saldo migracji	2	-17	-8	-1	-8	-7
saldo migracji na 1000 osób	0,3	-2,9	-1,3	-0,2	-1,3	-1,1

Źródło: Dane GUS

PRZYRÓST NATURALNY

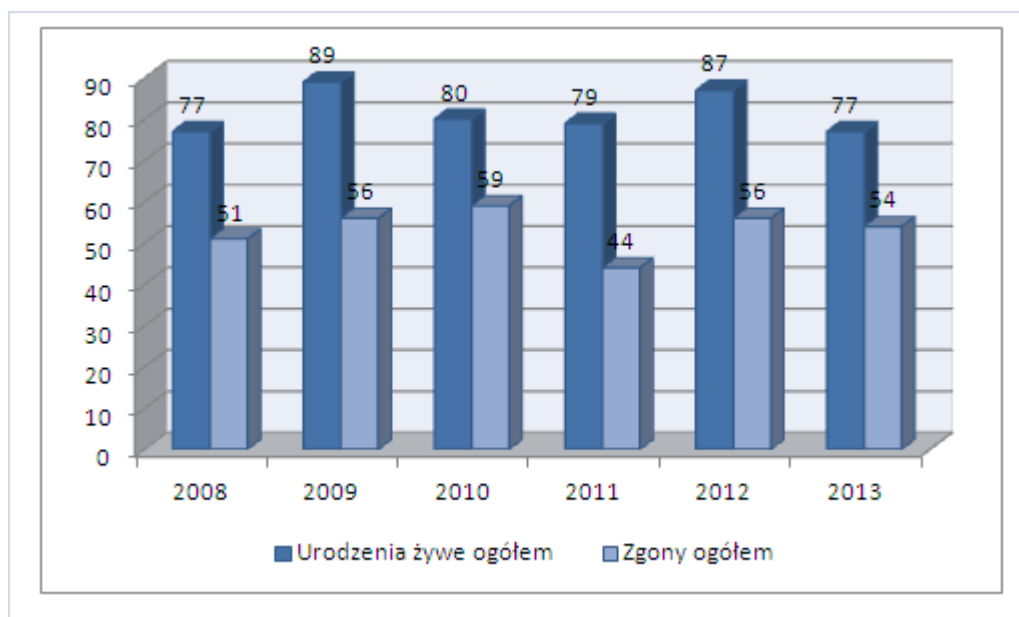
Przyrost naturalny na terenie Gminy Mieścisko w latach 2008-2013 przyjmował wartości dodatnie, co oznacza, że liczba urodzeń w tych latach przewyższała liczbę zgonów. Zjawisko to świadczy o potencjalnym wzroście liczby ludności Gminy w kolejnych latach.

Tabela 7. Przyrost naturalny

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Urodzenia żywe ogółem	77	89	80	79	87	77
Zgony ogółem	51	56	59	44	56	54
Przyrost naturalny ogółem	26	33	21	35	31	23
mężczyźni	12	17	2	20	14	3
kobiety	14	16	19	15	17	20

Źródło: Dane GUS

Wykres 3. Urodzenia żywe i zgony



Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

3.1.3. Rynek pracy

Na terenie Gminy Mieścisko na koniec 2013 roku działało 397 podmiotów gospodarczych, z czego 2,8% w sektorze publicznym.

Liczba podmiotów gospodarczych na obszarze Gminy przyjęła w badanym okresie trend rosnący. Warto zauważyć, że największa liczba podmiotów działała na terenie Gminy w 2013 roku. Porównując ostatecznie rok 2013 z rokiem bazowym, można zauważyć wzrost liczby podmiotów gospodarczych o 18,2%.

Tabela 8. Podmioty gospodarcze działające na terenie Gminy Mieścisko w latach 2008-2013

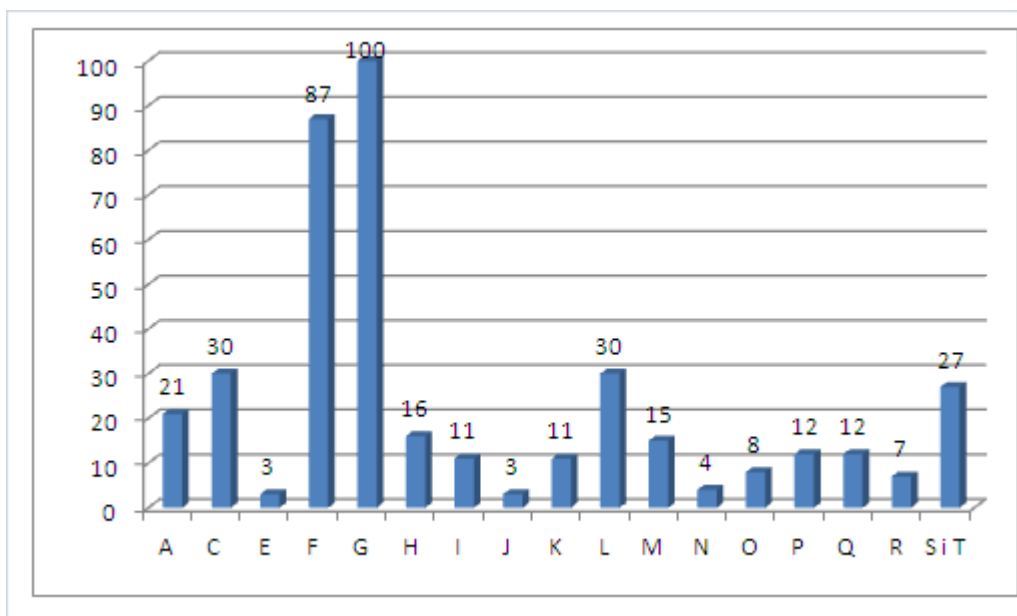
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
podmioty gospodarki narodowej ogółem	336	350	376	363	360	397
sektor publiczny - ogółem	12	13	12	11	10	11
sektor prywatny – ogółem, w tym:	324	337	364	352	350	386
osoby fizyczne prowadzące działalność gosp.	274	292	316	302	295	303
spółki handlowe	5	5	5	8	9	11
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1	2	2	2
spółdzielnie	2	2	2	2	3	3
stowarzyszenia i organizacje społeczne	16	18	19	18	19	18

Źródło: Dane GUS

Największy udział w sektorze prywatnym posiadają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (w 2013 roku stanowiły one 78,5% podmiotów sektora prywatnego). Następnymi w kolejności pod względem liczebności są stowarzyszenia i organizacje społeczne – 18 podmiotów w 2013 roku oraz spółki handlowe – 11 podmiotów. Na terenie Gminy w 2013 roku funkcjonowały także 3 spółdzielnie i 2 spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego.

Zgodnie z wykresem 4, prywatna działalność gospodarcza prowadzona na terenie Gminy Mieścisko koncentruje się głównie na handlu hurtowym i detalicznym oraz budownictwie. Ważnymi sekcjami są również przetwórstwo przemysłowe i działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.

**Wykres 4. Struktura działalności gospodarczej na terenie Gminy Mieścisko w 2013 r.
wg sekcji PKD 2007**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Legenda:

A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
B	Górnictwo i wydobywanie
C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E	Dostawa Wody.; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne
P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S	Pozostała działalność usługowa
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne

3.1.4. Gospodarka mieszkaniowa

Według danych GUS, w 2012 roku na terenie Gminy Mieścisko znajdowało się 1 613 mieszkań o łącznej powierzchni 136 134 m².

Tabela 9. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Mieścisko

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
mieszkania	mieszk.	1 554	1 560	1 590	1 600	1 613
izby	izba	6 429	6 461	6 684	6 740	6 807
powierzchnia użytkowa	m ²	128 428	129 317	133 098	134 490	136 134

Źródło: Dane GUS

Stopień wyposażenia budynków w instalacje techniczno-sanitarne jest dobry bądź bardzo dobry. Większość mieszkań posiada dostęp do wodociągu, a także posiada łazienkę i centralne ogrzewanie. Na 1 613 mieszkań w 2012 roku:

- 95,5% mieszkań było podłączonych do wodociągu,
- 83,8% mieszkań było wyposażonych w łazienkę,
- 64,8% mieszkań posiadało centralne ogrzewanie.

Tabela 10. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne [%]

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Wodociąg	94,9	95,5	95,4	95,4	95,5
Łazienka	77,7	77,8	83,6	83,7	83,8
Centralne ogrzewanie	57,7	57,9	64,3	64,6	64,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zadaniem własnym gminy jest tworzenie warunków do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych swoim obywatelom. Zakres odpowiedzialności obejmuje przede wszystkim zapewnienie lokali socjalnych dla mieszkańców o niskich dochodach. Lokale socjalne służą zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych osób o niskich dochodach nie posiadających tytułu prawnego do lokalu oraz osób eksmitowanych na podstawie wyroku sądowego.

Jak wynika z „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Mieścisko na lata 2013 – 2017”, w skład mieszkaniowego zasobu Gminy na koniec 2012 roku wchodziło 35 budynków i 113 mieszkań. Stan techniczny budynków dzięki remontom uległ znacznemu polepszeniu. W kolejnych latach planuje się sprzedaż części zasobów mieszkaniowych należących do Gminy.

Właścicielem mieszkań komunalnych jest Gmina Mieścisko, natomiast administratorem Urząd Gminy w Mieścisku. Z zasobów komunalnych wydzielono 3 mieszkania socjalne.

Aktualnie w trakcie remontu są dalsze 4 mieszkania socjalne. Potrzeby w zakresie przyznawania mieszkań socjalnych są rozwiązywane na bieżąco, ostatnio daje się zauważyć nasilenie tego problemu.

3.1.5. Służba zdrowia

Na terenie Gminy podstawową opiekę medyczną dla mieszkańców zapewnia Ośrodek Zdrowia Lekarzy Rodzinnych w Mieścisku, który obejmuje:

- Gabinet Położnej Środowiskowo-Rodzinnej,
- Gabinet zabiegowy i badań EKG,
- Gabinet Pielęgniarki Środowiskowo-Rodzinnej,
- Gabinet szczepień,
- Poradnię Lekarza Rodzinnego.

Wymieniona placówka zapewnia podstawową opiekę zdrowotną. Dodatkowo na terenie Gminy, przy ulicy Kościuszki 7 w Mieścisku funkcjonuje Apteka.

3.1.6. Edukacja

Na terenie Gminy Mieścisko funkcjonuje łącznie 4 placówek oświatowych prowadzonych przez organ samorządu terytorialnego, do których w 2013 roku łącznie uczęszczało 854 uczniów.

Placówki szkolne znajdujące się na terenie Gminy są wyposażone w pracownie komputerowe, a także w infrastrukturę niezbędną do uprawiania sportów i rekreacji. Przedszkole zapewnia opiekę nad najmłodszymi mieszkańcami, umożliwiając rodzicom, zwłaszcza młodym mamom powrót na rynek pracy. Szkoły podstawowe i gimnazjum umożliwiają dzieciom i młodzieży zdobycie i rozwój podstawowej wiedzy, a także przygotowują do kontynuacji nauki w kolejnych etapach.

**Tabela 11. Szkoły i placówki znajdujące się na terenie Gminy Mieścisko
(stan na dzień 01.09.2013r.)**

Nazwa szkoły i adres	Liczba uczniów (uczestników)	Liczba klas (oddziały)	Liczba komputerów (w instytucji)	Liczba etatów nauczycielskich
Szkoła Podstawowa Milenium im. Jana Pawła II 62-285 Popowo Kościelne 21	61	6	14	16
Przedszkole Milenium „Mali Odkrywcy” 62-285 Popowo Kościelne 21	50	2	-	3
Szkoła Podstawowa im. Stefana Czarneckiego ul. Wągrowiecka 28 62-290 Mieścisko	360	17	45	31,25
Gimnazjum im. Powstańców Wielkopolskich ul. Wągrowiecka 19 62-290 Mieścisko	229	10	30	21,33
Przedszkole „Leśne Ludki” ul. Kościuszki 9 62-290 Mieścisko	154	7	4	8,61

Źródło: Dane OPS

Stosunek wszystkich osób uczących się na danym poziomie kształcenia do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia, czyli tak zwany współczynnik skolaryzacji (brutto) w okresie 2008-2012 przedstawia tabela 12.

Tabela 12. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
szkoły podstawowe	97,62	98,91	100,91	96,74	99,08
gimnazja	98,80	97,51	96,65	97,97	100,88

Źródło: Dane GUS

3.1.7. Kultura i sport

Zadania z zakresu kultury i sportu na terenie Gminy Mieścisko realizują następujące placówki:

- przedszkola:
 - Przedszkole „Leśne Ludki” w Mieścisku
 - Przedszkole Milenium „Mali Odkrywcy” w Popowie Kościelnym
- szkoły podstawowe:
 - Szkoła Podstawowa im. Stefana Czarneckiego w Mieścisku

- Szkoła Podstawowa Milenium im. Jana Pawła II w Popowie Kościelnym
- Gimnazjum im. Powstańców Wielkopolskich w Mieścisku,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Mieścisku im. Czesława Chruszczewskiego,
- Regionalne Centrum Tradycji Gminy Mieścisko,
- Organizacje pozarządowe,
- Świetlice Wiejskie.

Celem **Gminnej Biblioteki Publicznej w Mieścisku** jest zaspakajanie potrzeb czytelniczych, kulturalnych i informacyjnych mieszkańców Gminy. Działalność Biblioteki obejmuje organizację różnych form pracy z czytelnikami, a także współdziałanie z innymi bibliotekami, instytucjami i organizacjami społecznymi. Czytelnicy mogą skorzystać z bogatego księgozbioru, który zawiera około 30 tysięcy woluminów, a także ze sprzętu komputerowego, posiadającego dostęp do Internetu. Biblioteka posiada filię na obszarze Gminy: w Żabiczynie.

W **Regionalnym Centrum Tradycji Gminy Mieścisko** można natomiast zobaczyć cenne eksponaty sprzed stu, a nawet stu pięćdziesięciu lat. Są to rzeczy związane z codziennym życiem mieszkańców Gminy.

Na terenie Gminy funkcjonują również:

- Młodzieżowa Orkiestra Dęta,
- Chór „Kanon”,
- Klub Turystyki Rowerowej "Siodółko" w Mieścisku,
- Uczniowski Klub Sportowy „Sokół”,
- jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Mieścisku, Gołaszewie, Kłodzinie, Popowie Kościelnym, Sarbii, Żabiczynie,
- Stowarzyszenie „Dolina Wełny”,
- Kurkowe Bractwo Strzeleckie,
- Koło Łowieckie Nr 58 „Odynec”,
- 17 Świetlic Wiejskich,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Gminny w Mieścisku,
- Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Wągrowcu Koło Terenowe Nr 4 w Mieścisku.

Mieszkańcy mogą również wziąć udział w cyklicznych imprezach, którym towarzyszą różnorodne koncerty i wystawy. Wśród nich możemy wyróżnić:

- Konkurs plastyczny na portret mojej babci i dziadka,

- Konkurs plastyczny na kartkę walentynkową pt. „Kochać i być kochanym to tak, jakby z obu stron grzało nas słońce”,
- Noworoczny Turniej Bilarda,
- „Ferie z książką”,
- Gminna Spartakiada Zimowa,
- Turnieje tenisa stołowego,
- Spotkanie z tradycją-konkurs „Na palmę, pisanek i stroik wielkanocny”,
- Powitanie wiosny-Topienie marzanny- Rajd Rowerowy,
- Gminna Liga Piłki Nożnej,
- „Miesiąc Pamięci Narodowej”- Dni Otwarte Regionalnego Centrum Tradycji- wystawa książek pt. „Z kart historii”,
- Rajdy Rowerowy,
- Turnieje tenisa ziemnego,
- Majowe Dni Książki,
- Turnieju piłki siatkowej plażowej,
- Mieściskie Spotkania Śpiewacze,
- Powitanie lata- Rajd Rowerowy,
- Mała Gminna Liga Piłki Nożnej,
- Lato w Bibliotece,
- Turniej piłki nożnej Nieświastowice,
- Turniej piłki nożnej szkół podstawowych,
- Targi Michałowskie i Gminne Dożynki,
- na zakończenie lata odbywa się Rajd Rowerowy i grzybobranie,
- Koncert pt. „Jesienny spacer z muzyką”,
- Wieczór andrzejkowy,
- Biegi Niepodległościowe,
- Mikołajki na sportowo dla uczniów klas I-III,
- Świąteczne ozdoby choinkowe- konkurs plastyczny,
- Spotkanie wigilijne z opłatkiem.

Jednocześnie na terenie Gminy Mieścisko działają liczne stowarzyszenia i organizacje prospołeczne i pozarządowe, w tym kluby sportowe, wspierające rozwój społeczno-kulturalny i sportowy mieszkańców oraz zapewniające ofertę aktywnego spędzania wolnego czasu.

3.1.8. Podmioty wsparcia społecznego

Ośrodek Pomocy Społecznej

Placówką realizującą zadania pomocy społecznej na terenie Gminy Mieścisko jest Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest jednostką organizacyjną Gminy. Siedziba OPS znajduje się przy ulicy Plac Powstańców Wlkp. 13 w Mieścisku. Obecnie w OPS zatrudnionych jest 9 pracowników.

Rysunek 2. Schemat organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku



Źródło: Zmiana do załącznika nr 1 do Regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej Mieścisko, Mieścisko, dnia 23 stycznia 2012 roku

Zakres zadań OPS obejmuje:

- zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o oświadczeniach rodzinnych,
- zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- zadania wynikające z ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- zadania wynikające z ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- zadania wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny.

W szczególności, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodek realizuje następujące zadania:

1. zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- a) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- b) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w zakresie pomocy społecznej,
- c) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- d) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- e) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- f) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- g) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- h) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- i) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- j) praca socjalna,
- k) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- l) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- m) dożywianie dzieci,
- n) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- o) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- p) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- q) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,

- r) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
- s) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- t) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

2. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej

- a) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- c) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- d) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- e) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom,
- f) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W 2013 roku z różnych form pomocy skorzystało łącznie 248 rodzin liczących 834 osoby. Wszystkie osoby i rodziny otrzymujące pomoc finansową objęte zostały pracą socjalną. Pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej objęto 82 rodziny.

Tabela 13 przedstawia szczegółowy wykaz świadczeń z pomocy społecznej przyznanych w 2013 roku przez OPS w Mieścisku w ramach zadań własnych Gminy. Największa kwota świadczeń została przyznana w formie zasiłków okresowych sfinansowanych z dotacji z Budżetu Państwa. Duży udział w świadczeniach stanowiła pomoc przyznana z powodu bezrobocia, posiłki dla dzieci oraz zasiłki stałe.

Tabela 13. Świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań własnych (stan na dzień 31.12.2013 r.)

Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem, w tym:	23	231	101 234	22	39
- przyznane dla osoby samotnie gospodarującej	16	161	81 019	16	16
- przyznane dla osoby pozostającej w rodzinie	7	70	20 215	6	23
Zasiłki okresowe ogółem, w tym:	83	322	147 378	81	316
- sfinansowane ze środków własnych	0	0	0	0	0
- sfinansowane z dotacji z Budżetu Państwa	83	322	147 378	81	316
Przyznane z powodu bezrobocia	75	292	135 346	74	267
Przyznane z powodu niepełnosprawności	8	23	7 744	7	31
Posiłek	137	20 362	104 730	67	347
- w tym dla dzieci	137	20 362	104 730	67	347
Usługi opiekuńcze ogółem	12	4 023	58 139	12	23
Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem	134	189	36 253	129	441
Praca socjalna	X	X	X	82	234
Skierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca Gminy w tym domu	4	43	101 853	4	4
Razem	X	25 170	549 587	X	X

Źródło: Dane OPS w Mieścisku

W tabeli 14 przedstawiono dane dotyczące rodzaju i skali pomocy społecznej w Gminie Mieścisko udzielonej przez OPS. Najliczniejszą grupę beneficjentów pomocy społecznej w 2013 roku stanowiły osoby dotknięte ubóstwem – 114 rodzin (437 osób). Na przestrzeni lat 2008 – 2013 liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa zwiększyła się o 10 rodzin.

Drugim istotnym powodem wsparcia udzielanego przez OPS w Mieścisku jest bezrobocie – 112 rodzin, które łącznie liczyły 443 osoby, zaś trzecim – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – 82 rodziny liczące łącznie 376 osób.

Tabela 14. Liczba beneficjentów korzystających z pomocy społecznej w OPS w Mieścisku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin						Liczba osób w tych rodzinach					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ubóstwo	104	112	114	108	111	114	420	412	423	391	381	437
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	3	4	18	11	10	13	13	17	93	60	44	70
Bezrobocie	90	99	117	108	112	112	385	391	484	360	434	443
Niepełnosprawność	74	80	81	74	71	66	239	271	300	256	214	213
Długotrwała lub ciężka choroba	26	21	34	29	32	32	68	77	87	88	99	102
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	32	27	58	66	82	82	91	80	211	326	367	376
- rodziny niepełne	5	10	25	29	39	33	23	43	92	135	166	153
- rodziny wielodzietne	3	3	32	49	40	45	22	15	79	293	235	264
Alkoholizm	20	18	40	34	32	22	80	69	152	120	115	83
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	6	4	4	3	2	1	19	11	7	10	7
Przemoc w rodzinie	14	11	20	11	10	12	56	44	78	48	45	47
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	2	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	2

Źródło: Dane OPS w Mieścisku

POZOSTAŁE PODMIOTY

Na terenie Gminy Mieścisko funkcjonują następujące podmioty wspierające osoby i rodziny w trudnej sytuacji życiowej:

- **Świetlica Środowiskowa w Mieścisku**, która organizuje dzieciom czas wolny i pomoc w nauce oraz współpracuje z rodzicami dzieci i placówkami działającymi w obszarze wspierania rodzin.
- **dwa Punkty Konsultacyjno-Edukacyjne dla osób z problemem alkoholowym** zlokalizowane w miejscowościach: Mieścisko, ul. Kościuszki 11 oraz Popowo Kościelne 28.

Zakres świadczonych usług:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochronę przed przemocą w rodzinie,
 - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - wspieranie zatrudnienie socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.
- **dwa Punkty Konsultacyjno-Edukacyjne dla osób z problemem narkomanii** zlokalizowane w miejscowościach: Mieścisko, ul. Kościuszki 11 oraz Popowo Kościelne 28.
Zakres świadczonych usług:
 - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
 - udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
 - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii,
 - pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.
 - **Zakład Aktywności Zawodowej „Niezapominajka”** zlokalizowany z Gołaszewie 26a, którego główną ideą utworzenia było zatrudnienie osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz umiarkowanym (choroba psychiczna lub umysłowo

chorzy), a poprzez rehabilitację zawodową i społeczną przygotowanie ich do życia w otwartym środowisku. Działalność ZAZ-u obejmuje:

- Dział ogrodniczo-porządkowy zajmujący się porządkowaniem i zagospodarowywaniem terenów zielonych, a także uprawą warzyw i kwiatów oraz krzewów ozdobnych,
- Dział krawiecko-pamiątkarski specjalizujący się w szyciu toreb polipropylenowych, lnianych, z możliwością nadruku reklamowego, pościeli, obrusów na wymiar, koszulek, czapek. Do wyrobów pamiątkarskich wytwarzanych w ZAZ możemy zaliczyć: ręcznie robione kartki okolicznościowe, opakowania ozdobne na prezenty i torby papierowe,
- Dział niszczenia dokumentów oferuje profesjonalne usługi z zakresu niszczenia dokumentów z zachowaniem wymogów wynikających z ustawy o ochronie danych osobowych.

3.1.9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Gmina Mieścisko corocznie opracowuje i uchwała „*Program współpracy Gminy Mieścisko z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego*”.

Program obejmuje współpracę Gminy Mieścisko z organizacjami i innymi podmiotami, działającymi na rzecz gminy i jej mieszkańców. Celem głównym Programu jest budowanie partnerstwa pomiędzy Gminą a organizacjami i innymi podmiotami, służącego rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców.

Program określa zasady i zakres przedmiotowy oraz formę współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi, wyznacza okres realizacji przewidzianych zadań, a także porusza kwestie sposobu realizacji Programu, wysokości środków przeznaczonych na realizację i sposobu oceny realizacji Programu.

Współpraca Gminy z organizacjami określonymi ustawą realizowana jest w oparciu o zasadę pomocniczości, suwerenności, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Na realizację zadań publicznych objętych Programem w 2014 roku planuje się przeznaczyć kwotę dotacji:

- ochrona i promocja zdrowia: 5 000,00 zł,
- turystyka i krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży: 15 000,00 zł,
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej: 8 000,00 zł.

Tabela 15. Organizacje pozarządowe na terenie Gminy Mieścisko

Nazwa szkoły i adres	Zakres działalności
Stowarzyszenie Pomocy Uczniom im. Jana Pawła II w Mieścisku 62-290 Mieścisko ul. Gnieźnieńska 32 Stowarzyszenie posiada statut pożytku publicznego	• działalność charytatywna na rzecz dzieci potrzebujących pomocy z Gminy Mieścisko, • pomoc społeczna dzieciom z rodzin w trudnej sytuacji życiowej i wyrównanie szans tych dzieci, • ochrona i promocja zdrowia, • działania na rzecz dzieci niepełnosprawnych, • organizowanie i wspieranie działań edukacyjnych, • organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży, • upowszechnianie kultury, sportu i turystyki wśród dzieci i młodzieży, • współpraca z organizacjami krajów Unii Europejskiej działającymi na rzecz dzieci, • organizowanie wyjazdów dzieci do krajów Unii Europejskiej oraz innych krajów, • promocja i organizacja wolontariatu.
Uczniowski Klub Sportowy „Sokół” 62-290 Mieścisko ul. Wągrowiecka 28	• planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, • angażowanie wszystkich uczniów do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych, • uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych na obszarze działania samorządu terytorialnego i poza nim, • organizowanie zajęć sportowych dla uczniów szkoły w celu wszechstronnego rozwoju ich sprawności fizycznej i umysłowej, • organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych, • organizowanie uczniom wszystkich klas różnorodnych form współzawodnictwa sportowego, • kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych Klubu.
Stowarzyszenie „Popowo Kościelne i Przyjaciele” 62-285 Popowo Kościelne 21	• podejmowanie, inicjowanie i wspieranie działań na rzecz środowiska i mieszkańców, • organizowanie działalności oświatowej, kulturalnej, sportowej i społecznej, • rozwijanie uzdolnień twórczych i intelektualnych poprzez uczestniczenie w działalności oświatowej, artystycznej i wychowawczej, • wspieranie i inicjowanie aktywności społecznej mieszkańców wsi i regionów, • upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, • organizowanie i wspomaganie wypoczynku dzieci i młodzieży, • działalność charytatywna i pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, • działalność w zakresie ochrony i promocji zdrowia, • podejmowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, • działalność w zakresie kultury, sztuki i ochrony tradycji, • upowszechnianie działań na rzecz ekologii i ochrony środowiska, • podejmowanie działań na rzecz integracji europejskiej.

Źródło: Dane OPS w Mieścisku

3.2. Problemy społeczne występujące na terenie Gminy Mieścisko

3.2.1. Rodzina

Rodzina jest społecznością powołaną do wzbudzania i rozwoju życia jednostkowego, a jednocześnie jest podstawą życia społecznego, ponieważ dostarcza społeczeństwu nowych członków i najpełniej kształtuje człowieka. Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, w systemie cenionych wartości, na pierwszy plan wysuwane jest szczęście i dobro dziecka, które daje równocześnie szczęście rodzicielskie i małżeńskie. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Czynniki odnoszące się do właściwości osobowościowych członków rodzin, jak alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych stanowią główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy problem długotrwałego bezrobocia, czy ubóstwa. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Również dokonujące się zmiany, postęp, szybsze tempo życia, niosące za sobą wiele pozytywnych skutków, często pogłębiają wiele negatywnych zjawisk, takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przestępczość, które są niejednokrotnie przyczynami rozpadu rodziny.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Stosowane rozwiązania powinny opierać się na współpracy różnych podmiotów wsparcia społecznego po to, by udzielona pomoc była kompleksowa i dawała jak największe

prawdopodobieństwo rozwiązania problemów rodzin dysfunkcyjnych. W tych działaniach należy uwzględnić nie tylko wsparcie finansowe, ale również pomoc psychologów, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych czy policji, którzy pomogą walczyć z trudnościami i rozwijać umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodzin. Ważna jest również integracja rodzin, zapewnienie im możliwości wspólnego spędzania czasu i budowania więzi rodzinnych.

Na terenie Gminy Mieścisko wdrażany jest „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012 - 2015”. Podstawowym założeniem Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

Adresatami Programu są rodziny mieszkające na terenie Gminy Mieścisko przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska.

Celem głównym Programu jest: „Utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka, dzięki utrzymaniu lub przywróceniu zdolności rodziny do pełnienia swoich funkcji opiekuńczo -wychowawczych poprzez:

- a. wzmacnianie działań profilaktycznych,
- b. doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawania lub powrotu dziecka do rodziny.”

W ramach zadań z zakresu wspierania rodziny, na okres 01.01.2013 – 31.12.2013 na umowę zlecenie (0,75 etatu) zatrudniono asystenta rodziny, którego usługami objęto 12 rodzin, łączna liczba osób w tych rodzinach wyniosła 64, w tym 36 dzieci.

3.2.2. Bezrobocie

Mieszkańcy Gminy Mieścisko znajdują zatrudnienie w podmiotach gospodarczych zlokalizowanych na terenie Gminy oraz w pobliskich miastach (Wągrowiec, Janowiec Wielkopolski). Oferowana na rynku liczba miejsc pracy jest niewystarczająca w stosunku do liczby osób potrzebujących pracy.

Zgodnie z danymi GUS, w latach 2008-2013 na terenie Gminy Mieścisko liczba osób bezrobotnych do 2012 roku rosła, w 2013 roku była nieco niższa niż w roku 2012. W 2013 roku Gminę Mieścisko zamieszkiwały 444 osoby bezrobotne, co w porównaniu

do roku bazowego daje blisko dwukrotne zwiększenie się liczby bezrobotnych. Wśród osób bezrobotnych w 2013 roku przeważały kobiety, ich udział wyniósł blisko 56%.

Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w 2013 roku dla kobiet 14,1%, dla mężczyzn 9,4%.

Tabela 16. Struktura bezrobocia na terenie Gminy Mieścisko w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
ogółem	224	365	397	414	467	444
mężczyźni	60	138	143	159	200	196
kobiety	164	227	254	255	267	248
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci						
ogółem	6	9,6	10,4	10,8	12,2	11,6
mężczyźni	3	6,7	6,9	7,7	9,6	9,4
kobiety	9,5	13,1	14,4	14,5	15,1	14,1

Źródło: Dane GUS

Z danych dostarczonych przez PUP w Wągrowcu wynika, że w porównaniu do roku 2012, w roku 2013 nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych o 23 osoby.

Tabela 17. Charakterystyka osób bezrobotnych na terenie Gminy Mieścisko w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba osób bezrobotnych OGÓŁEM:	224	365	397	414	467	444
w tym:						
- kobiet	164	227	254	255	267	248
Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	38	57	51	83	93	78
Liczba bezrobotnych absolwentów	13	25	25	31	28	25
Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych	8	11	6	9	8	15
Liczba osób bezrobotnych wg wieku:						
- bezrobotni do 25 roku życia	66	120	112	114	120	103
- bezrobotni od 25 do 50 roku życia	114	195	222	227	272	258
- bezrobotni powyżej 50 roku życia	44	50	63	73	75	83
Liczba osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy:						
- bezrobotni do 1 miesiąca	34	35	24	22	32	39
- bezrobotni od 1 do 12 miesięcy	119	250	246	219	236	236
- bezrobotni od 12 do 24 miesięcy	40	44	87	99	99	79
- bezrobotni powyżej 24 miesięcy	31	36	40	74	100	91
Liczba osób bezrobotnych wg wykształcenia:						
- wykształcenie gimnazjalne i poniżej	76	138	149	157	187	187
- wykształcenie zasadnicze zawodowe	74	106	128	128	142	140
- wykształcenie policealne i średnie zawodowe oraz średnie ogólnokształcące	68	103	105	116	118	100
- wykształcenie wyższe	6	18	15	13	20	17

Źródło: Dane PUP w Wągrowcu

Analizując strukturę bezrobocia, należy zauważyć, że w latach 2008-2013:

- liczba osób bezrobotnych wzrosła o 98,2%,
- ponad dwukrotnie wzrosła liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku,
- blisko dwukrotnie zwiększyła się liczba bezrobotnych absolwentów oraz liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych,
- ze względu na wiek osób bezrobotnych: w 2013 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby od 25 do 50 roku życia – ich udział wyniósł 58,1%, analizując zmiany na przestrzeni lat 2008-2013 zauważamy, że liczba tych osób zwiększyła się o 126,3%,
- ze względu na czas pozostawania bez pracy: w latach 2008-2013 najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne od 1 do 12 miesięcy, w 2013 roku ich udział wyniósł 53,2% porównując rok 2013 z rokiem 2008 największy wzrost nastąpił w grupie bezrobotnych powyżej 24 miesięcy (blisko trzykrotny),

- pod względem wykształcenia wśród osób bezrobotnych: grupa osób z wykształceniem gimnazjalnymi poniżej ma największy udział, wraz ze wzrostem wykształcenia maleje liczba osób bezrobotnych. Niepokojący jest wzrost liczby osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym o 183,3%.

Osoby bezrobotne są najliczniejszą grupą beneficjentów pomocy społecznej w Mieścisku. W ramach działań wspomagających osoby bezrobotne, OPS organizuje projekty ze środków unijnych oraz współpracuje z PUP i organizacjami społecznymi o zbieżnym profilu działania:

- w latach 2008-2013 Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku realizował projekt systemowy „Chcę i mogę pracować” skierowany do niepracujących kobiet z terenu Gminy Mieścisko. Projekt w latach 2008-2013 pozwolił na zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych i zdobycie umiejętności do powrotu na rynek pracy łącznie 46 kobietom korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej. Całkowita wartość projektu wyniosła 453 315,20 zł.
- za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy na terenie Gminy realizowane są następujące formy wsparcia dla osób bezrobotnych: staże, prace interwencyjne, roboty publiczne.

3.2.3. Niepełnosprawność

Niepełnosprawność jest jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata, który wiąże się z obniżeniem sprawności funkcji fizycznych, psychicznych bądź umysłowych. Z niepełnosprawnością fizyczną często wiąże się tzw. niepełnosprawność społeczna, czyli niezdolność do pełnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Osoby niepełnosprawne spotykają się na co dzień z wieloma barierami, takimi jak bezrobocie, bariery architektoniczne i komunikacyjne, utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji oraz izolacja społeczna.

Liczba osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Mieścisko na dzień 31 lipca 2014 roku wyniosła 384 osoby, w tym 191 kobiet.

Tabela 18. Liczba osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Mieścisko

Wyszczególnienie	Na dzień 31.07.2014
Liczba osób niepełnosprawnych, w tym:	384
- kobiety	191
- mężczyźni	193
Liczba niepełnosprawnych wg stopnia niepełnosprawności:	
1. znaczny	237
2. umiarkowany	107
3. lekki	40

Źródło: Dane OPS w Mieścisku

Zgodnie z danymi OPS w Mieścisku, w latach 2008 – 2013 liczba rodzin objętych pomocą z powodu niepełnosprawności ulegała wahaniom i w 2013 roku wyniosła 66 (liczba osób w rodzinach - 213).

Tabela 19. Liczba osób objętych pomocą OPS w Mieścisku z powodu niepełnosprawności

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba rodzin	74	80	81	74	71	66
Liczba osób w tych rodzinach	239	271	300	256	214	213

Źródło: Dane OPS w Mieścisku

Pomoc osobom niepełnosprawnym świadczą na terenie Gminy Mieścisko następujące podmioty:

- Ośrodek Pomocy Społecznej:
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym u osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - pomoc w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych i usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunkę,
 - pomoc sąsiedzka u osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki,
- Zakład Aktywności Zawodowej „Niezapominajka” w Gołaszewie – rehabilitacja zawodowa i społeczna,
- Ośrodek Zdrowia Lekarzy Rodzinnych w Mieścisku – opieka medyczna (lekarz rodzinny, pielęgniarka środowiskowa).

3.2.4. Uzależnienia

ALKOHOLIZM

Alkoholizm jest zaburzeniem polegającym na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Nadużywanie alkoholu jest ważnym problemem społecznym, który często prowadzi do wzrostu przestępczości i przemocy w rodzinie, ale także do innych zakłóceń życia rodzinnego. Efektem tego uzależnienia może być także izolacja społeczna, problemy finansowe i problemy z prawem. Problem ten dotyka coraz większą grupę ludzi, również młodzież i dzieci w wieku szkolnym. Przeciwdziałanie temu zjawisku musi opierać się na długofalowych i wielokierunkowych działaniach.

Rada Gminy Mieścisko rokrocznie uchwała „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”. W Programie na rok 2014 zawarto diagnozę stanu problemów alkoholowych na terenie Gminy Mieścisko, wskazano cel główny i cele szczegółowe Programu, a także listę podmiotów przewidzianych do realizacji Programu. W Programie zawarto również szczegółowe zadania do realizacji, zakres zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sposób monitorowania stanu problemów alkoholowych.

W Programie zawarto szacunkowe dane dotyczących populacji, w której występują różne kategorie problemów alkoholowych oparte na statystykach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zgodnie z nimi na terenie Gminy Mieścisko różne kategorie problemów alkoholowych mogą dotyczyć w sposób bezpośredni lub pośredni około 1000 osób, co stanowi około 16% wszystkich jej mieszkańców. Jest to populacja osób uzależnionych od alkoholu, pijących szkodliwie, współuzależnionych oraz dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym.

Zgodnie z danymi OPS w Mieścisku, w latach 2008 – 2013 liczba rodzin objętych pomocą z powodu alkoholizmu ulegała wahaniom i w 2013 roku wyniosła 22 (liczba osób w rodzinach - 83).

Tabela 20. Liczba osób objętych pomocą OPS w Mieścisku z powodu alkoholizmu

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba rodzin	20	18	40	34	32	22
Liczba osób w tych rodzinach	80	69	152	120	115	83

Źródło: Dane OPS w Mieścisku

Zgodnie z danymi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieścisku, w latach 2008 – 2013 zakres wsparcia udzielonego osobom i członkom rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu zmieniał się. Z zestawienia roku 2013 z rokiem 2008 wynika, że:

- liczba udzielonych porad psychologicznych wzrosła o 2,
- zmniejszyła się liczba osób zgłoszonych na Komisję i liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie,
- zwiększyła się liczba dzieci korzystających z różnych form wypoczynku.

Tabela 21. Uzależnienie alkoholowe na terenie Gminy Mieścisko

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba udzielonych porad psychologicznych	65	-	65	61	64	67
Liczba osób zgłoszonych na Komisję	31	22	35	26	15	23
Liczba osób, które zgłosiły się na wezwanie	15	16	19	14	5	17
Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie	7	3	7	13	9	4
Liczba dzieci korzystających z różnych form wypoczynku	10	10	10	14	13	12

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieścisku

NARKOMANIA

Terminem narkomania określa się stan uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale także stosowanie wszelkich środków wywołujących euforię odurzającą. Nawykowe odurzanie się narkotykami staje się zjawiskiem masowym i groźnym dla zdrowia i życia (nadużywanie silnych środków narkotycznych prowadzi do śmierci, samobójstw na skutek przyjmowania różnych substancji) i dla mienia społeczeństwa (rozboje, rabunki, kradzieże popełnione w celu zdobycia pieniędzy na zaspokojenie głodu narkotycznego).

Realizatorem działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Mieścisko są: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punkty Konsultacyjno - Edukacyjne dla Osób z Problemem Narkotycznym w Mieścisku i Popowie Kościelnym.

Celem głównym Programu jest prowadzenie nowoczesnej i skutecznej profilaktyki ukierunkowanej na popularyzację wiedzy na temat narkomanii wśród mieszkańców oraz promowanie zdrowego stylu życia.

Zadania ujęte w Gminnym Programie skoncentrowane są na:

- zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielania rodzinom, w których występuje problem narkotyczny, pomocy psychospołecznej i prawnej,

- prowadzeniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- podniesieniu świadomości społeczeństwa, a w szczególności rodziców, nauczycieli oraz dzieci i młodzieży w zakresie zagrożeń i sposobów postępowania w przypadku informacji o pojawieniu się narkotyków,
- promowaniu zdrowego stylu życia i wzmacnianiu więzi rodzinnej w celu wsparcia młodzieży w rozwoju asertywnych postaw wobec narkotyków i wyboru alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- wspomaganiu działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Osoby uzależnione i ich rodziny niechętnie zgłaszają problem, dlatego trudno jest określić jego skalę na terenie Gminy Mieścisko. Zgodnie z diagnozą zawartą w „Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii”, nie stwierdzono występowania zjawiska narkomanii na terenie Gminy Mieścisko.

3.2.5. Ubóstwo

Ubóstwo definiuje się na podstawie tzw. kryterium dochodowego. Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do pomocy osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej na podstawie kryterium dochodowego. Wśród powodów ubóstwa wyróżniamy między innymi bezrobocie, uzależnienia i niechęć do podejmowania stałej pracy.

Ośrodek Pomocy Społecznej zobowiązany jest udzielić wsparcia osobom spełniającym kryteria ustawy o pomocy społecznej.

Na przestrzeni lat 2008 – 2010 liczba rodzin objętych pomocą społeczną na terenie Gminy Mieścisko, które spełniły kryterium do uzyskania pomocy z powodu ubóstwa zachowywała trend rosnący, w roku 2011 była niższa niż w roku 2010, później znów rosła. W 2013 roku, w porównaniu do roku 2009, liczba rodzin objętych pomocą zwiększyła się o 10, natomiast liczba osób w tych rodzinach zwiększyła się o 17.

Tabela 22. Liczba osób objętych pomocą OPS w Mieścisku, które spełniły kryterium do uzyskania pomocy

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba rodzin	104	112	114	108	111	114
Liczba osób w tych rodzinach	420	412	423	391	381	437

Źródło: Dane OPS w Mieścisku

Wartości w tabeli 22 nie odzwierciedlają faktycznej skali problemu ubóstwa.

3.2.6. Bezdomność

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, za osobę bezdomną uważa się osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W latach 2008-2013 na terenie Gminy Mieścisko z pomocy OPS w Mieścisku z powodu bezdomności nie korzystała żadna osoba. Zatem zjawisko bezdomności na terenie Gminy nie występuje.

3.2.7. Przemoc w rodzinie

Przemocą w rodzinie można najogólniej określić zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i szkody. Do najczęstszych przyczyn przemocy należą: alkoholizm, konflikty rodzinne, destrukcja podstawowych funkcji rodziny, rozwody, upadek dobrych obyczajów w rodzinach. Ofiarami przemocy są zazwyczaj kobiety i dzieci, rzadziej mężczyźni.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem występującym dużo częściej, niż mówią o tym oficjalne statystyki.

W latach 2008 – 2013 liczba ofiar przemocy domowej na terenie Gminy Mieścisko ulegała wahaniom, ostatecznie w 2013 roku wyniosła 13 i była równa liczbie ofiar przemocy domowej w 2012 roku. Wśród ofiar przemocy w każdym z analizowanych lat przeważały kobiety. Sprawcami przemocy domowej w Gminie Mieścisko byli zawsze mężczyźni.

W 2013 roku sporządzono 13 Niebieskich Kart.

Tabela 23. Przemoc w rodzinie w Gminie Mieścisko

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba ofiar przemocy domowej, w tym:	10	14	11	15	13	13
- kobiety	10	12	10	14	11	13
- dzieci	0	2	1	1	2	0
Liczba sprawców przemocy domowej, w tym:	10	12	10	14	11	13
- mężczyźni	10	12	10	14	11	13
Liczba interwencji domowych, w tym:	29	42	31	36	40	34
- dotyczących przemocy w rodzinie	10	12	10	14	11	13
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	10	12	10	14	11	13

Źródło: Dane Policji

Na terenie Gminy Mieścisko funkcjonuje uchwalony przez Radę Gminy „*Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie*”. Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy.

Działania z zakresu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Mieścisko realizuje **Zespół Interdyscyplinarny**, w którego skład wchodzi specjaliści reprezentujący instytucje realizujące „*Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie*”, czyli:

- OPS w Mieścisku,
- Urząd Gminy Mieścisko,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkoły na terenie Gminy Mieścisko,
- Komisariat Policji w Skokach – Rewir Dzielnicy w Mieścisku,
- Ośrodek Zdrowia Lekarzy Rodzinnych w Mieścisku,
- Punkty Konsultacyjno-Edukacyjne dla Osób z Problemem Alkoholowym,
- Sąd Rejonowy w Wągrowcu.

3.2.8. Przestępczość

O bezpieczeństwo na terenie Gminy Mieścisko dbają funkcjonariusze Komisariatu Policji w Skokach – Rewir Dzielnicy w Mieścisku.

Na przestrzeni lat 2008-2013 liczba interwencji domowych zmieniała się, jednak w 2013 roku była wyższa o 5 niż w roku 2008.

W 2013 roku na terenie Gminy Mieścisko wykryto 46 przestępstw, wśród których wyróżnić można 9 kradzieży z włamaniem i 8 kradzieży rzeczy obcej. W analizowanym okresie:

- liczba przestępstw ogółem ulegała wahaniom,
- w porównaniu do 2008 roku, w roku 2013 zmniejszyła się liczba kradzieży rzeczy obcej,
- sporadycznie występowały bójki i pobicia.

Tabela 24. Przestępczość w Gminie Mieścisko

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba interwencji domowych	29	42	31	36	40	34
Liczba przestępstw, w tym:	43	39	47	50	51	46
- kradzież rzeczy obcej	13	15	11	12	10	8
- kradzież z włamaniem	9	11	10	7	8	9
- bójki i pobicia	0	1	0	0	1	0
- uszczerbek na zdrowiu	0	0	0	1	0	0

Źródło: Dane Policji

3.2.9. Osoby starsze

Starość i starzenie się – to pojęcia, które nie zostały jeszcze jednoznacznie zdefiniowane, zarówno przez nauki biologiczne jak i społeczne. Pierwsze z tych pojęć traktowane jest jako zjawisko, faza życiowa, drugie natomiast jest procesem.

Za podstawowe cechy starości uważa się: znaczny spadek zdolności adaptacyjnych człowieka w wymiarze biologicznym, psychospołecznym, postępujące ograniczenie samodzielności życiowej, stopniowe nasilenie się zależności od otoczenia.

Najważniejszymi problemami osób starszych są: samotność, choroba, inwalidztwo, życie w ubóstwie i poczucie nieprzydatności. Wszechobecny „kult młodości” prowadzi do marginalizacji osób starszych, jako zbiorowości i stopniowego eliminowania ich z aktywnego życia zawodowego i społecznego.

Według danych epidemiologicznych, ok. 95% Polaków starzeje się w sposób nefizjologiczny, wraz z wiekiem pojawia się niedołężność, niedowidzenie, głuchota, otępienie, niesprawność ruchowa.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) za początek starości uznaje 60 rok życia. Wyróżnia trzy zasadnicze etapy starości:

- 60 – 75 r. ż. – wiek podeszły (tzw. wczesna starość);
- 75 – 90 r. ż. – wiek starczy (tzw. późna starość);
- 90 r. ż. i powyżej – wiek sędziwy (tzw. długowieczność).

Z danych GUS wynika, że w 2013 roku na terenie Gminy Mieścisko mieszkało 1 064 osób starszych, z czego większość – 57,3% stanowiły kobiety.

Tabela 25. Osoby starsze na terenie Gminy Mieścisko w 2013 r.

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
60-64 lata	346	176	170
65-69 lat	254	116	138
70-74 lata	169	69	100
75-79 lat	128	48	80
80-84 lata	91	29	62
Powyżej 85	76	16	60
Razem	1 064	454	610

Źródło: Dane GUS

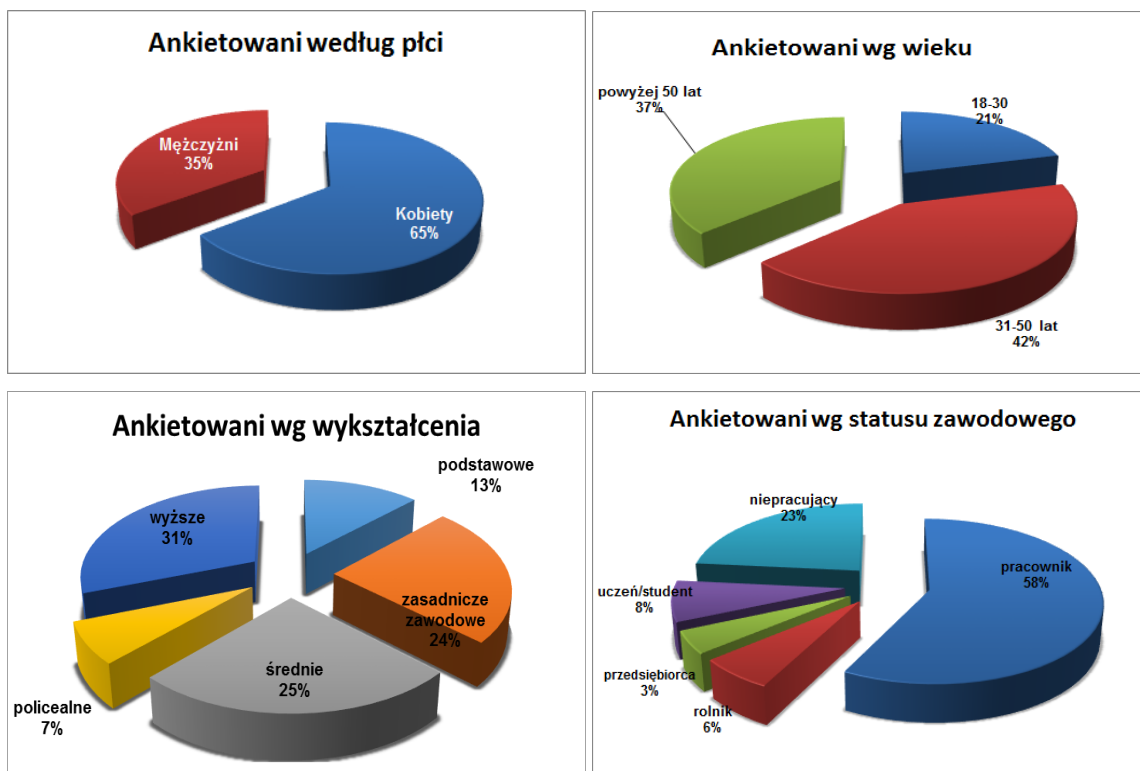
Zmiany społeczne, które zaszły w ostatnich latach: osłabienie więzi rodzinnych i brak zainteresowania rodziny losami osób starszych oraz osłabienie więzi sąsiedzkich – większość ludzi nie zna swoich sąsiadów lub nie utrzymuje z nimi bliższych kontaktów, prowadzą do wykluczenia i wzrostu zjawiska osamotnienia osób starszych.

3.3. Wyniki badania ankietowego

W trzecim kwartale 2014 r. przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców Gminy Mieścisko w celu zdiagnozowania sytuacji społecznej Gminy.

Ankieta składała się z 7 pytań zamkniętych i pytania otwartego dotyczących sfery społecznej, w których poproszono ankietowanych o wyrażenie opinii na temat sytuacji społecznej mieszkańców Gminy. Pytania dotyczyły następujących obszarów: niepełnosprawnych, dostępu do służby zdrowia, uzależnień oraz przemocy domowej.

Udział w ankiecie wzięło 111 osób. Charakterystykę osób ankietowanych przedstawiono poniżej, natomiast wyniki ankiety dotyczące pytań otwartych i zamkniętych stanowią **Załącznik 1** do niniejszej Strategii.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

3.4. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najprostszych i najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: **S**trengths (silne strony), **W**eaknesses (słabe strony), **O**pportunities (szanse), **T**hreats (zagrożenia).

Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

- **SZANSE** - to zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące negatywne zjawiska.
- **ZAGROŻENIA** - to wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań.
- **MOCNE STRONY** - to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości).
- **SŁABE STRONY** - to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy, jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwoli na osiągnięcie celów, którym służy analiza SWOT. Celem tym jest:

- unikanie zagrożeń,
- wykorzystywanie szans,
- wzmacnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach.

Poniżej przedstawiono dwie tabele analizy SWOT. W jednej prezentowane są mocne i słabe strony gminy, w drugiej zaś szanse i zagrożenia. Z uwagi na materię opracowywanego dokumentu z zakresu polityki społecznej zagadnienia ujęte w tabelach ograniczono do sfer mających wpływ na politykę społeczną.

Tabela 26. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• kompetentne i sprawne działanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku; • działalność pozostałych organów wsparcia, tj. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, Świetlicy Środowiskowej, Punktów Konsultacyjno-Edukacyjnych; • działalność stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie Gminy na rzecz lokalnej społeczności, • działalność Zakładu Aktywności Zawodowej „Niezapominajka”, • wszechstronna pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu; • mieszkania komunalne; • udostępnianie mieszkań socjalnych;	• wzrastająca liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy; • wzrost bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych i powyżej 51 roku życia, • pogłębienie zjawiska bezrobocia długotrwałego; • duży odsetek bezrobotnych wśród beneficjentów OPS; • rosnąca liczba rodzin dotkniętych ubóstwem korzystających z pomocy OPS; • występowanie barier architektonicznych utrudniających osobom niepełnosprawnym dostęp do podstawowych dóbr i usług;

Szanse	Zagrożenia
• wyhamowanie negatywnych trendów dotyczących migracji oraz wzrost liczby urodzeń spowodowanych prorodzinną polityką państwa; • dotacje z Unii Europejskiej przyznawane w ramach funduszy pomocowych; • utrzymanie się pozytywnych trendów dotyczących podnoszenia poziomu wykształcenia wśród mieszkańców; • efekty realizowanych w skali krajowej, wojewódzkiej i powiatowej programów w zakresie polityki społecznej, koordynacja tych działań.	• spadek przyrostu naturalnego w ostatnich latach; • ujemne saldo migracji; • starzenie się społeczeństwa; • konkurencja pomiędzy gminami w zabieganiu o środki pomocowe oraz lokalizacje inwestycji; • rozwarstwianie się społeczeństwa, podział na biednych i bogatych; • bierność i pasywność osób objętych pomocą społeczną, nasilanie się postaw roszczeniowych.

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z tabeli analizy SWOT, wiele zagrożeń dla rozwoju Gminy Mieścisko dotyczy szeroko rozumianej polityki społecznej. Zjawiska takie jak bezrobocie i ubóstwo z jednej strony są wynikiem określonych procesów społeczno-gospodarczych, z drugiej zaś same potrafią generować nowe problemy w postaci uzależnień czy przemocy w rodzinie. Ich rozwiązanie wymaga kompleksowego podejścia do zastanej rzeczywistości, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które zagrożone są wykluczeniem społecznym. Jak pokazują dotychczasowe doświadczenia łatwo stać się beneficjentem systemu pomocy społecznej, o wiele trudniej jednak powrócić na drogę samodzielności i odpowiedzialności za byt własny i losy rodziny. Dlatego też w proponowanych działaniach położono duży nacisk na profilaktykę, działania edukacyjne i terapeutyczne.

4. Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Prognoza zawiera informacje o potrzebach, problemach i zasobach danej społeczności lokalnej, które:

- wynikają z analizy danych opisujących stan społeczności lokalnej w ostatnich latach (z diagnozy sytuacji społecznej),
- uwzględniają tendencje rozwojowe właściwe dla danego kraju, regionu oraz owej społeczności,
- dotyczą okresu, w jakim będzie realizowana Strategia, czyli lat 2014-2021.

4.1. Prognoza demograficzna¹

PROGNOZA PRZYROSTU NATURALNEGO

Na podstawie *Prognozy dla terenów wiejskich powiatu wągrowskiego na lata 2011-2035* opracowanej przez GUS prognozuje się, że w latach 2014-2021 liczba urodzeń żywych przyjmie trend malejący, a liczba zgonów wzrośnie o 1. Tym samym, przyrost naturalny na terenie Gminy Mieścisko będzie malejący.

¹ Prognoza demograficzna została opracowana w oparciu o *Prognozę dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011-2035* opracowaną przez GUS.

Tabela 27. Prognoza przyrostu naturalnego w Gminie Mieścisko do 2021 roku

Lata	urodzenia	zgony	przyrost naturalny
2014	76	54	21
2015	74	54	19
2016	72	54	17
2017	70	55	15
2018	68	55	13
2019	65	55	11
2020	63	55	8
2021	61	55	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035 opracowanej przez GUS

PROGNOZA SALDA MIGRACJI

Zgodnie z prognozą do 2021 roku, saldo migracji na pobyt stały w Gminie Mieścisko przyjmie wartości ujemne.

Tabela 28. Prognoza salda migracji w Gminie Mieścisko do 2021 roku

Lata	napływ	odpływ	saldo migracji
2014	60	68	-8
2015	59	67	-8
2016	58	67	-8
2017	55	64	-9
2018	52	60	-9
2019	50	58	-9
2020	48	57	-9
2021	48	57	-9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035 opracowanej przez GUS

PROGNOZA LUDNOŚCI

Na podstawie prognozy salda migracji i przyrostu naturalnego przyjęto prognozę liczby mieszkańców Gminy Mieścisko w latach 2014- 2021. Prognozuje się systematyczny wzrost liczby mieszkańców Gminy w kolejnych latach.

Tabela 29. Prognoza liczby ludności Gminy Mieścisko

Lata	przyrost naturalny	saldo migracji	liczba mieszkańców Gminy Mieścisko
2014	21	-8	6 087
2015	19	-8	6 099
2016	17	-8	6 107
2017	15	-9	6 114
2018	13	-9	6 118
2019	11	-9	6 120
2020	8	-9	6 119
2021	6	-9	6 117

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035 opracowanej przez GUS

PROGNOZA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW

Struktura ludności według wieku będzie ulegać dynamicznym zmianom, praktycznie w całym prognozowanym okresie. Zmiany te są przede wszystkim konsekwencją demograficznego „falowania”, tj. pojawiania się na przemian wyżów i niżów demograficznych, których efekty nakładają się na siebie z różną siłą w różnych okresach, powodując bardziej widoczne zmiany w procesach dzietności i umieralności, natomiast w mniejszym stopniu oddziałują na tę strukturę zmiany w rozmiarach migracji zagranicznych definitywnych, czyli migracji na pobyt stały, a szczególnie emigracji.

Tabela 30. Prognoza struktury wiekowej mieszkańców Gminy Mieścisko do 2021 roku

Grupa wiekowa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prognoza ludności wg wieku								
0-4 lata	409	403	397	389	380	370	360	349
5-9 lat	391	399	407	412	410	407	402	395
10-14 lat	356	360	360	365	376	388	395	404
15-19 lat	381	366	362	355	344	341	344	344
20-24 lata	457	444	419	403	391	380	366	360
25-29 lat	518	497	483	467	455	436	423	400
30-34 lata	477	490	502	496	486	468	449	437
35-39 lat	395	406	411	433	446	462	473	485
40-44 lata	384	382	385	385	397	399	410	415
45-49 lat	353	360	366	374	374	389	388	391
50-54 lata	402	391	378	367	357	353	359	367
55-59 lat	457	454	450	429	416	396	384	372
60-64 lata	368	380	386	410	427	440	436	433
65-69 lat	274	305	316	328	334	337	349	356
70-74 lata	132	132	161	182	213	247	274	285
75-79 lat	144	142	133	124	115	110	110	134
80-84 lata	101	99	98	101	105	105	103	96
Powyżej 85	87	90	93	95	94	94	94	96
Razem	6 087	6 099	6 107	6 114	6 118	6 120	6 119	6 117
Prognoza ludności wg ekonomicznych grup wieku								
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	1 156	1 162	1 165	1 165	1 166	1 164	1 157	1 148
Ludność w wieku produkcyjnym	4 193	4 169	4 142	4 120	4 092	4 063	4 033	4 002
Ludność w wieku poprodukcyjnym	1 107	1 147	1 187	1 239	1 287	1 332	1 366	1 399

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035 opracowanej przez GUS

Z analizy danych w tabeli 30 wynika, że w latach 2014-2021 w Gminie Mieścisko spadnie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, co w dłuższej perspektywie spowoduje zmniejszenie liczby osób w wieku produkcyjnym. Jednocześnie zmniejszy się liczba ludności w wieku produkcyjnym na korzyść ludności w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa Gminy. Zmiany te będą powodowały zmniejszenie się podaży siły roboczej na lokalnym rynku pracy, wpłyną na system finansów publicznych – wzrosną

koszty opieki zdrowotnej i opieki nad ludźmi starszymi oraz będą bodźcem do rozwoju aktywności zawodowej osób w wieku poprodukcyjnym.

PROGNOZA WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW

Wzrost poziomu wykształcenia jest jednym z czynników określających rozwój społeczeństwa. W ciągu dziewięciu lat dzielących spisy powszechne obserwuje się dynamiczne zmiany, które wpłynęły w sposób znaczący na zmianę struktury ludności według poziomu wykształcenia.

Zachowanie trendów dążenia społeczeństwa do podwyższania i uzupełniania wykształcenia pozwala sądzić, że dane dotyczące poziomu wykształcenia z roku na rok będą ulegały poprawie. Zjawisko będzie dotyczyło przede wszystkim osób z wykształceniem średnim, które będą dążyły do uzyskania tytułu licencjata, inżyniera lub magistra, w marginalny sposób osób starszych z wykształceniem podstawowym.

4.2. Prognoza zmian

W rezultacie podjętych działań ujętych w „*Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Mieścisko na lata 2014-2021*” przewiduje się wzrost zaufania mieszkańców do instytucji pomocowych, wzrost aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców Gminy oraz zmniejszenia zasięgu występujących na jego terenie problemów społecznych, które zostały szczegółowo scharakteryzowane w rozdziale 3.2. niniejszej Strategii.

**Tabela 31. Prognoza zmian problemów społecznych na terenie Gminy
w wyniku realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych**

Problem społeczny	Prognoza zmian
Bezrobocie	– spadek liczby osób bezrobotnych, – wzrost liczby miejsc pracy w wyniku powstawania nowych podmiotów gospodarczych, – poprawa dostępu usług świadczonych przez PUP, – aktywizacja osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym, – zwiększenie szans osób bezrobotnych na znalezienie zatrudnienia poprzez odpowiednie dostosowanie ich kwalifikacji do wymagań rynku pracy, – wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
Niepełnosprawność	– poprawa jakości i dostępności opieki zdrowotnej i usług rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych, – podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i psychologicznych w miejscach publicznych, – wzrost zaangażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczne i zawodowe, – zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością, – zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
Uzależnienia	– zmniejszenie liczby osób dotkniętych uzależnieniami, – łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu, – rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i ich rodziny.
Ubóstwo	– poprawę warunków życia mieszkańców Gminy, – zapewnienie odpowiednich warunków bytowych osobom i rodzinom potrzebującym, – zwiększenia dostępu do rynku pracy,
Przemoc w rodzinie	– zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie poprzez budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, – zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy psychologicznej dla rodzin dotkniętych przemocą, – ochrona ofiar przemocy, – prowadzenie specjalistycznych terapii dla sprawców przemocy, – rozwój społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
Przestępczość	– zmniejszenie liczby przestępstw na terenie Gminy, – eliminowanie aktów wandalizmu i chuligaństwa poprzez odpowiednie zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, – zapewnienie bezpieczeństwa w szkołach i w ich otoczeniu, – ochrona ofiar przestępstw, – zwiększenie aktywności służb publicznych w przeciwdziałaniu przestępczości.
Osoby starsze	– poprawa jakości i dostępności opieki zdrowotnej dla osób starszych, – wzrost aktywności osób starszych poprzez zapewnienie im dostępu do rekreacji, kultury i wypoczynku, – rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom.

Źródło: Opracowanie własne

Prognozowane zmiany zostaną osiągnięte poprzez współpracę wszystkich osób, stowarzyszeń oraz instytucji i organizacji pozarządowych działających dla dobra mieszkańców Gminy w zakresie pomocy społecznej.

W ramach tej współpracy realizowane będą liczne programy pomocowe skierowane do konkretnych grup dotkniętych problemami społecznymi.

5. Cele strategiczne projektowanych zmian

Przeprowadzona diagnoza społeczna, zwłaszcza w zakresie problemów społecznych, a także prognoza zmian w zakresie objętym Strategią, pozwoliły na określenie **celu głównego** Gminy Mieścisko w zakresie pomocy społecznej, którym jest:

**„POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA I AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW GMINY MIEŚCISKO
ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM ORAZ ICH INTEGRACJA
Z POZOSTAŁYMI MIESZKAŃCAMI GMINY”**

Tak sformułowany cel główny obejmuje wszystkie obszary problemowe niniejszej Strategii i adresowany jest do wszystkich obecnych jak i potencjalnych mieszkańców Gminy, których warunki i poziom życia odbiegają od przeciętnego.

W oparciu o dokonaną analizę SWOT, dotychczasowe doświadczenia pracowników OPS w Mieścisku oraz rzeczywiste potrzeby społeczne, sformułowano następujące **priorytetowe obszary**:

- I. Rodzina.
- II. Osoby bezrobotne.
- III. Osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków.
- IV. Osoby niepełnosprawne.
- V. Osoby starsze i chore.
- VI. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie.
- VII. Osoby zadłużone, zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Dla każdego z ww. obszarów wyznaczono **cele strategiczne**, które ułatwią realizację celu głównego.

Cel strategiczny 1. Umacnianie rodzin z terenu Gminy Mieścisko w ich prawidłowym funkcjonowaniu.

Cel strategiczny 2. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Mieścisko.

Cel strategiczny 3. Zahamowanie zjawiska uzależnienia oraz łagodzenie jego skutków.

Cel strategiczny 4. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.

Cel strategiczny 5. Zapewnienie wsparcia osobom starszym i chorym oraz ich aktywizacja.

Cel strategiczny 6. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.

Cel strategiczny 7. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z terenu Gminy Mieścisko.

6. Kierunki niezbędnych działań

Aby móc skutecznie realizować Strategię, konieczne jest wskazanie niezbędnych działań w ramach zdefiniowanych celów strategicznych. Działania te zostały zapisane w postaci celów operacyjnych.

Tabela 32. Kierunki niezbędnych działań

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań
Cel strategiczny 1. Umacnianie rodzin z terenu Gminy Mieścisko w ich prawidłowym funkcjonowaniu.	1.1. Zapewnienie odpowiedniego systemu wsparcia dla rodzin z dysfunkcjami. 1.2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju. 1.3. Pomoc z integracji członków rodzin z terenu Gminy. 1.4. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny.
Cel strategiczny 2. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Mieścisko.	2.1. Organizowanie projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu. 2.2. Organizowanie wspólnie z PUP zatrudnienia dla osób długotrwale bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych. 2.3. Organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych. 2.4. Wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.
Cel strategiczny 3. Zahamowanie zjawiska uzależnienia oraz łagodzenie jego skutków.	3.1. Zapewnienie dzieciom ochrony przed skutkami alkoholizmu rodziców. 3.2. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnień. 3.3. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla osób uzależnionych oraz rodzin, w których istnieje problem uzależnienia jednego z członków rodziny. 3.4. Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń prowadzonej w zakresie rozwiązywania problemu uzależnień.
Cel strategiczny 4. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.	4.1. Zapewnienie wsparcia psychologicznego i społecznego osobom niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi. 4.2. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej. 4.3. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych. 4.4. Udzielenie wsparcia finansowego rodzinom z niepełnosprawną osobą. 4.5. Zapewnienie dostępu do rehabilitacji. 4.6. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno-społecznym Gminy.

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań
Cel strategiczny 5. Zapewnienie wsparcia osobom starszym i chorym oraz ich aktywizacja.	5.1. Rozwój środowiskowych form opieki dla osób starszych. 5.2. Zwiększenie udziału osób starszych w rekreacji, kulturze i wypoczynku. 5.3. Dostosowanie systemu opieki zdrowotnej do potrzeb osób starszych. 5.4. Rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom.
Cel strategiczny 6. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.	6.1. Wsparcie psychologiczne, prawne i socjalne osób dotkniętych przemocą w rodzinie. 6.2. Wzmocnienie współpracy służb publicznych ze społecznością lokalną w zakresie wykrywania i zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie. 6.3. Podjęcie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.
Cel strategiczny 7. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z terenu Gminy Mieścisko.	7.1. Organizowanie doradztwa finansowego i prawnego dla osób zadłużonych. 7.2. Udzielanie pomocy materialnej rodzinom ubogim. 7.3. Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w nabywaniu nowych kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych i społecznych. 7.4. Włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do aktywnych form wsparcia. 7.5. Realizacja projektów na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. 7.6. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do własnego rozwoju zgodnie z ich potrzebami.

Źródło: Opracowanie własne

7. Sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe

Sposób realizacji Strategii

Realizacja postanowień Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest obowiązkiem władzy wykonawczej gminy, a więc Wójta Gminy Mieścisko. Dysponuje on niezbędnym w tym celu aparatem wykonawczym. We wprowadzaniu w życie poszczególnych celów czynnie uczestniczyć będą przede wszystkim pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku, którzy realizują zadania własne gminy właśnie w zakresie pomocy społecznej.

Ponadto, w realizacji strategii można oczekiwać wsparcia i pomocy niżej wymienionych instytucji:

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
- Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności przy PCPR;
- Powiatowego Urzędu Pracy;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Policji,
- lokalnych stowarzyszeń.

Niniejsza Strategia będzie również wdrażana poprzez realizację gminnych programów i projektów realizowanych przez ww. podmioty i instytucje współdziałające na poziomie gminy. Do najważniejszych programów i narzędzi służących wdrożeniu Strategii należy zaliczyć:

- kontrakt socjalny,
- program aktywności lokalnej,
- gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- gminny program przeciwdziałania narkomanii,
- gminny program wspierania rodziny,
- programy i projekty związane z przeciwdziałaniem bezrobociu i aktywizacją zawodową mieszkańców, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działania określone w niniejszej Strategii mogą być realizowane na różnych poziomach - począwszy od samodzielnej realizacji działania przez OPS lub inne podmioty, poprzez współpracę partnerską, aż po zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom zewnętrznym w trybie określonym przepisami prawa.

Programy i projekty muszą być zbieżne z założeniami strategii oraz tak zaplanowane, aby wpisywały się w strukturę celu głównego strategii lub celów szczegółowych, zaś efekty realizacji programu lub projektu wpływały na osiągnięcie celu głównego strategii.

Ramy finansowe Strategii

Jednym z warunków realizacji celów zawartych w każdej strategii jest jej finansowanie. Zakłada się, że ramy finansowe „*Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Mieścisko*” obejmują lata 2014-2021, gdyż w tym okresie będą realizowane w sposób ciągły zdefiniowane cele strategiczne i operacyjne.

Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- środki własne pochodzące z budżetu gminy finansowane z jej dochodów;
- środki przekazane gminie z budżetu państwa (dotacje);
- środki funduszy krajowych (PFRON);
- projekty systemowe i konkursowe w ramach środków rządowych, ministerialnych oraz Unii Europejskiej;
- środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny).

8. Wskaźniki realizacji działań

W celu śledzenia postępów w realizacji strategii będzie ona na bieżąco monitorowana. Monitorowanie pozwoli z jednej strony na ocenę oczekiwanych wyników już przyjętych zadań, jak i ewentualne korekty w tych zadaniach. Strategia z założenia jest dokumentem otwartym, natomiast jej materia (rzeczywistość społeczna) podlega ciągłym zmianom. Dlatego też konieczne jest elastyczne reagowanie na pojawiające się problemy i wyzwania. Oceny tej dokonywać będą pracownicy OPS w Mieścisku.

Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągnięcia celów,
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji,
- dokonanie bieżących korekt i poprawek,
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych,
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

Wskaźnikiem realizacji celów strategicznych będzie nie tylko zmniejszająca się ilość świadczeniobiorców oraz zmniejszanie się strumienia środków na bezpośrednie wsparcie najbardziej potrzebujących, ale przede wszystkim poziom zadowolenia mieszkańców Gminy Mieścisko z jakości życia na terenie Gminy. Jakość życia na terenie Gminy będzie z kolei weryfikowana na podstawie mierników zawartych w tabeli 33.

Tabela 33. Wskaźniki realizacji działań

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik realizacji działania
Cel strategiczny 1. Umacnianie rodzin z terenu Gminy Mieścisko w ich prawidłowym funkcjonowaniu.	1.1. Zapewnienie odpowiedniego systemu wsparcia dla rodzin z dysfunkcjami.	– liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS – liczba utworzonych grup wsparcia dla rodzin z dziećmi sprawiającymi problemy wychowawcze
	1.2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju.	– liczba dzieci i młodzieży objętych programem dożywiania – liczba dzieci i młodzieży korzystających z wypoczynku – liczba organizowanych zajęć w ramach świetlic socjoterapeutycznych – liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą OPS
	1.3. Pomoc w integracji członków rodzin z terenu Gminy.	– liczba spotkań z psychoterapeutą zorganizowanych dla rodziców i dzieci sprawiających problemy wychowawcze – liczba rodzin objętych wsparciem w zakresie wzmacniania integracji jej członków

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik realizacji działania
	1.4. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny.	– liczba rodzin, w których zatrudniono asystenta rodziny – liczba zorganizowanych warsztatów z zakresu właściwego realizowania funkcji opiekuńczo-wychowawczych
Cel strategiczny 2. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Mieścisko.	2.1. Organizowanie projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.	– liczba zorganizowanych projektów, – liczba przeprowadzonych szkoleń dla osób bezrobotnych – liczba przekwalifikowanych osób bezrobotnych – liczba osób bezrobotnych biorących udział w szkoleniach
	2.2. Organizowanie wspólnie z PUP w Wągrowcu zatrudnienia dla osób długotrwale bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych.	– liczba osób bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych
	2.3. Organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych.	– liczba osób bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych
	2.4. Wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.	– liczba osób bezrobotnych, które znalazły zatrudnienie – liczba osób bezrobotnych, którym udzielono wsparcia w znalezieniu pracy
Cel strategiczny 3. Zahamowanie zjawiska uzależnienia oraz łagodzenie jego skutków.	3.1. Zapewnienie dzieciom ochrony przed skutkami alkoholizmu rodziców.	– liczba dzieci, którym udzielono pomocy z powodu alkoholizmu rodziców
	3.2. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnień.	– liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych z zakresu uzależnień – liczba publikacji, materiałów informacyjnych – liczba uczestników przeprowadzonych działań profilaktycznych
	3.3. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla osób uzależnionych oraz rodzin, w których istnieje problem uzależnienia jednego z członków rodziny.	– liczba udzielonych porad – liczba osób uzależnionych, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy terapeutycznej – liczba rodzin, w których istnieje problem uzależnienia jednego z członków rodziny, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy terapeutycznej
	3.4. Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń prowadzonej w zakresie rozwiązywania problemu uzależnień.	– liczba instytucji i stowarzyszeń prowadzących działalność w zakresie rozwiązywania problemu uzależnień – liczba wspólnie zrealizowanych przedsięwzięć w zakresie zwalczania uzależnień

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik realizacji działania
Cel strategiczny 4. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.	4.1. Zapewnienie wsparcia psychologicznego i społecznego osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi.	– liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono wsparcia psychologicznego i społecznego – liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, którym udzielono wsparcia psychologicznego i społecznego – liczba udzielonych porad psychologicznych
	4.2. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.	– liczba obiektów użyteczności publicznej, w których zniesiono bariery architektoniczne
	4.3. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.	– liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w szkoleniach – liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w szkoleniach, która uzyskała zatrudnienie
	4.4. Udzielenie wsparcia finansowego rodzinom z niepełnosprawną osobą.	– liczba rodzin z osobą niepełnosprawną, którym udzielono wsparcia finansowego – liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono wsparcia finansowego – wysokość udzielonego wsparcia finansowego
	4.5. Zapewnienie dostępu do rehabilitacji.	– liczba ofert w zakresie dostępu do rehabilitacji skierowanych do osób niepełnosprawnych przez Gminę
	4.6. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno-społecznym Gminy.	– liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w imprezach kulturalnych na terenie Gminy – liczba imprez kulturalnych, w których udział mogą brać osoby niepełnosprawne
Cel strategiczny 5. Zapewnienie wsparcia osobom starszym i chorym oraz ich aktywizacja.	5.1. Rozwój środowiskowych form opieki dla osób starszych.	– liczba pielęgniarek środowiskowych – liczba mieszkań chronionych – liczba ośrodków oferujących pomoc osobom starszym
	5.2. Zwiększenie udziału osób starszych w rekreacji, kulturze i wypoczynku.	– liczba ofert kulturalnych skierowanych do osób starszych – liczba ofert w zakresie aktywnego wypoczynku skierowana do osób starszych
	5.3. Dostosowanie systemu opieki zdrowotnej do potrzeb osób starszych.	– liczba lekarzy udzielających pomocy osobom starszym
	5.4. Rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom.	– liczba zgłoszonych wolontariuszy – liczba osób starszych, którym udzielono pomocy w ramach wolontariatu

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik realizacji działania
Cel strategiczny 6. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.	6.1. Wsparcie psychologiczne, prawne i socjalne osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	– liczba udzielonych porad prawnych – liczba udzielonych porad psychologicznych i socjalnych – liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały ze wsparcia
	6.2. Wzmocnienie współpracy służb publicznych ze społecznością lokalną w zakresie wykrywania i zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie.	– liczba interwencji policyjnych z powodu przemocy w rodzinie – liczba założonych „Niebieskich Kart”
	6.3. Podjęcie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.	– liczba sprawców przemocy w rodzinie skierowanych na leczenie
Cel strategiczny 7. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z terenu Gminy Mieścisko.	7.1. Organizowanie doradztwa finansowego i prawnego dla osób zadłużonych.	– liczba osób korzystających z porad prawnych
	7.1. Udzielanie pomocy materialnej rodzinom ubogim.	– liczba rodzin ubogich, którym udzielono wsparcia – wysokość udzielonego wsparcia finansowego
	7.2. Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w nabywaniu nowych kwalifikacji i kompetencji zawodowych.	– liczba osób objętych wsparciem – liczba osób, które nabyły nowe kwalifikacje i kompetencje zawodowe
	7.3. Włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do aktywnych form wsparcia.	– liczba osób objętych aktywnymi formami wsparcia – liczba zorganizowanych aktywnych form wsparcia
	7.4. Realizacja projektów na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.	– liczba zorganizowanych projektów, – liczba przeprowadzonych szkoleń i spotkań dla rodzin – liczba rodzin biorących udział w projektach – liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w projektach
	7.5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do własnego rozwoju zgodnie z ich potrzebami.	– liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty Gminy Mieścisko – liczba ofert artystyczno-kulturalnych skierowanych do dzieci i młodzieży

Podsumowanie

Realizacja zapisów zawartych w **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Mieścisko na lata 2014-2021** wpłynie pozytywnie na poziom życia jej mieszkańców.

9. Spis tabel

TABELA 1. LICZEBNOŚĆ GMINY MIEŚCISKO Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ.....	6
TABELA 2. STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW GMINY MIEŚCISKO W 2013 R.	8
TABELA 3. LICZBA OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM, PRODUKCYJNYM ORAZ POPRODUKCYJNYM W LATACH 2008-2013	9
TABELA 4. POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW GMINY MIEŚCISKO	10
TABELA 5. POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄGROWIECKIEGO	11
TABELA 6. MIGRACJE NA POBYT STAŁY GMINNE WG TYPU I KIERUNKU	12
TABELA 7. PRZYROST NATURALNY	13
TABELA 8. PODMIOTY GOSPODARCZE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO W LATACH 2008- 2013	14
TABELA 9. ZASOBY MIESZKANIOWE NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO	16
TABELA 10. MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE TECHNICZNO-SANITARNE [%]	16
TABELA 11. SZKOŁY I PLACÓWKI ZNAJDUJĄCE SIĘ NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO	18
TABELA 12. WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI BRUTTO DLA SZKOLNICTWA PODSTAWOWEGO I GIMNAZJALNEGO	18
TABELA 13. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH (STAN NA DZIEŃ 31.12.2013 R.)	24
TABELA 14. LICZBA BENEFICJENTÓW KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W OPS W MIEŚCISKU	25
TABELA 15. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO	28
TABELA 16. STRUKTURA BEZROBOCIA NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO W LATACH 2008-2013	31
TABELA 17. CHARAKTERYSTYKA OSÓB BEZROBOTNYCH NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO W LATACH 2008-2013	32
TABELA 18. LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO	34
TABELA 19. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ OPS W MIEŚCISKU Z POWODU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	34
TABELA 20. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ OPS W MIEŚCISKU Z POWODU ALKOHOLOWOŚCI	35
TABELA 21. UZALEŻNIENIE ALKOHOLOWE NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO	36
TABELA 22. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ OPS W MIEŚCISKU, KTÓRE SPEŁNIŁY KRYTERIUM DO UZYSKANIA POMOCY	37
TABELA 23. PRZEMOC W RODZINIE W GMINIE MIEŚCISKO	39
TABELA 24. PRZESTĘPCZOŚĆ W GMINIE MIEŚCISKO	40
TABELA 25. OSOBY STARSZE NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO W 2013 R.	41
TABELA 26. ANALIZA SWOT	43
TABELA 27. PROGNOZA PRZYROSTU NATURALNEGO W GMINIE MIEŚCISKO DO 2021 ROKU	45
TABELA 28. PROGNOZA SALDA MIGRACJI W GMINIE MIEŚCISKO DO 2021 ROKU	45
TABELA 29. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI GMINY MIEŚCISKO	46
TABELA 30. PROGNOZA STRUKTURY WIEKOWEJ MIESZKAŃCÓW GMINY MIEŚCISKO DO 2021 ROKU	47
TABELA 31. PROGNOZA ZMIAN PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY W WYNIKU REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	49
TABELA 32. KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	51
TABELA 33. WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	54

10. Spis wykresów

WYKRES 1. STRUKTURA LUDNOŚCI GMINY MIEŚCISKO WEDŁUG PŁCI.....	7
WYKRES 2. MIGRACJE W GMINIE MIEŚCISKO	12
WYKRES 3. URODZENIA ŻYWE I ZGONY	13
WYKRES 4. STRUKTURA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO W 2013 R. WG SEKCJI PKD 2007	15

11. Spis rysunków

RYSUNEK 1. POŁOŻENIE GMINY MIEŚCISKO NA TLE POWIATU WĄGROWIECKIEGO I WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO.....	5
RYSUNEK 2. SCHEMAT ORGANIZACYJNY OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W MIEŚCISKU	21

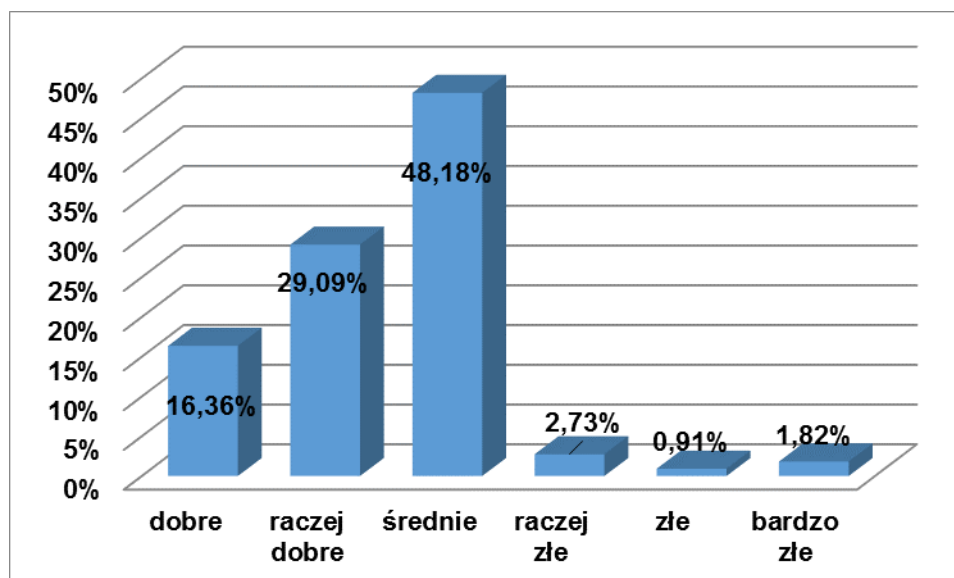
12. Załączniki

ZAŁĄCZNIK 1. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO	
---	--

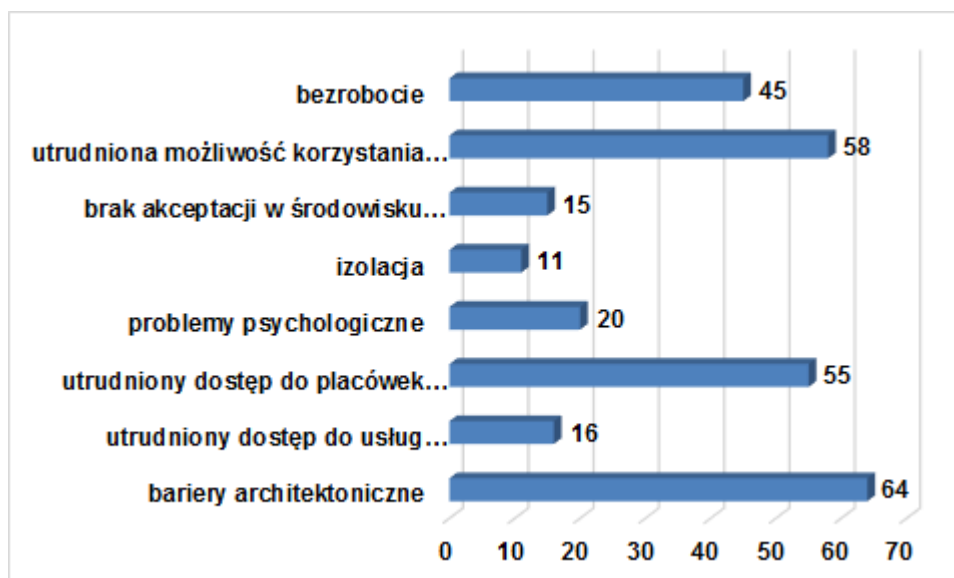
ZAŁĄCZNIK 1.

WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO (OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE ANKIET)

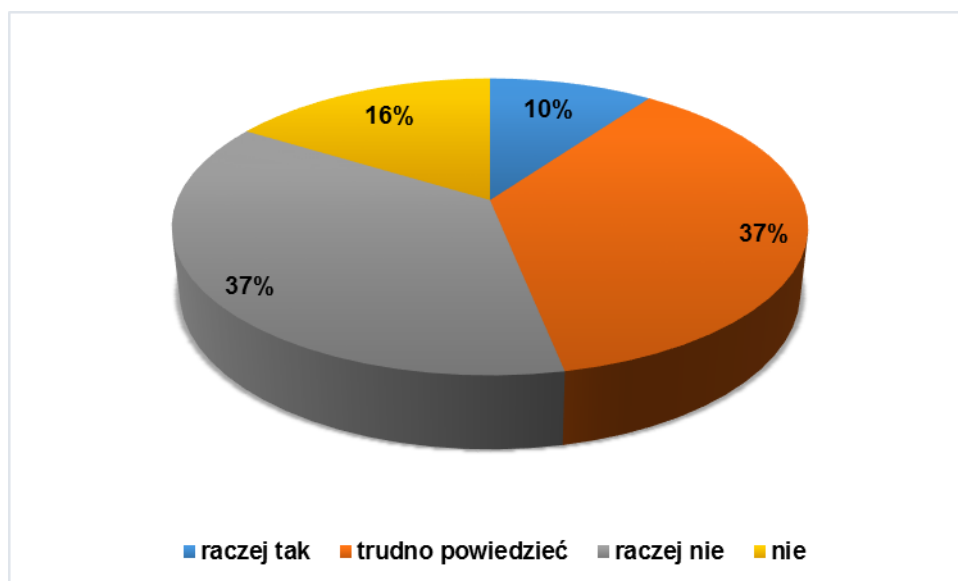
1. Jak oceniają Państwo aktualne warunki życia mieszkańców Gminy?



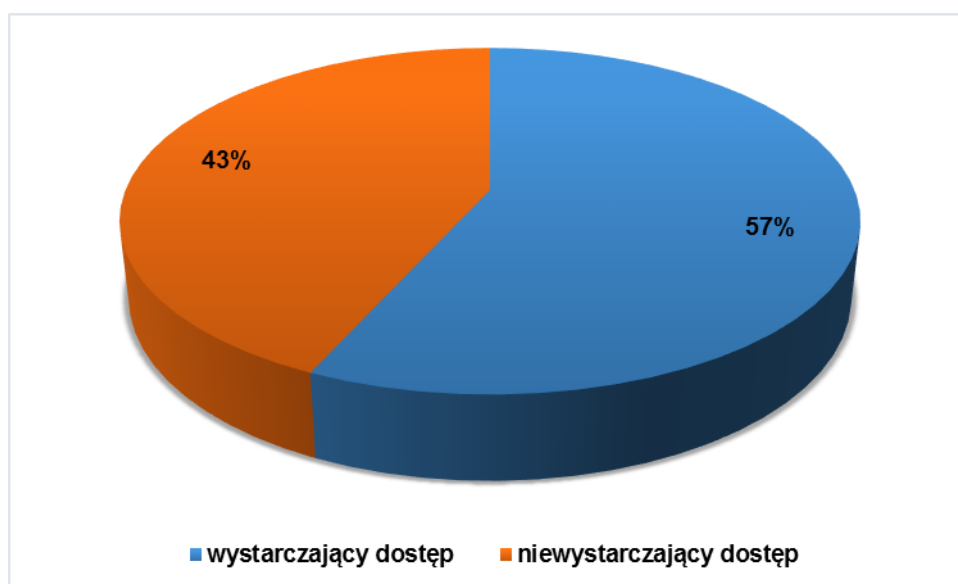
2. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne?



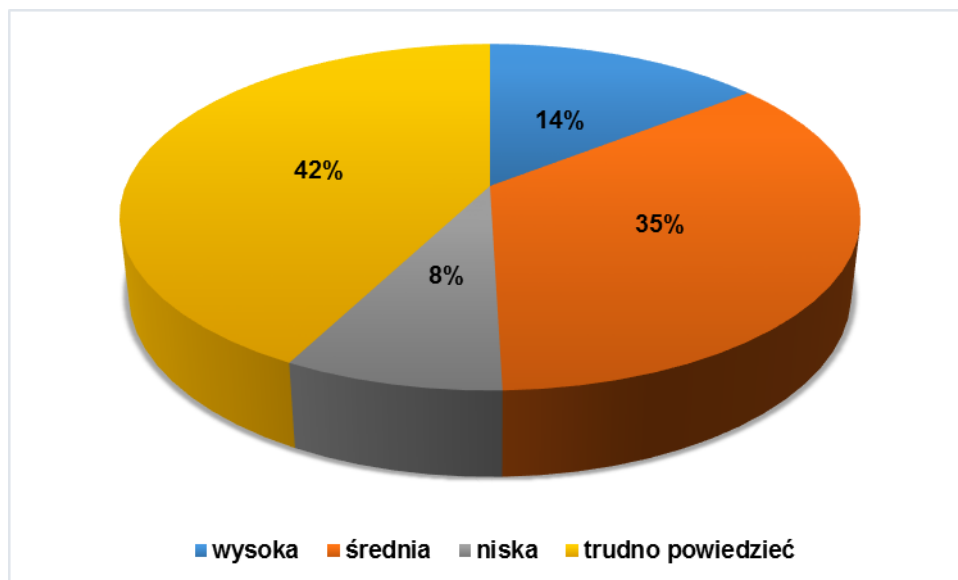
3. Czy oferta pomocy dla osób niepełnosprawnych (np. dostęp do placówek rehabilitacyjnych) jest wystarczająca?



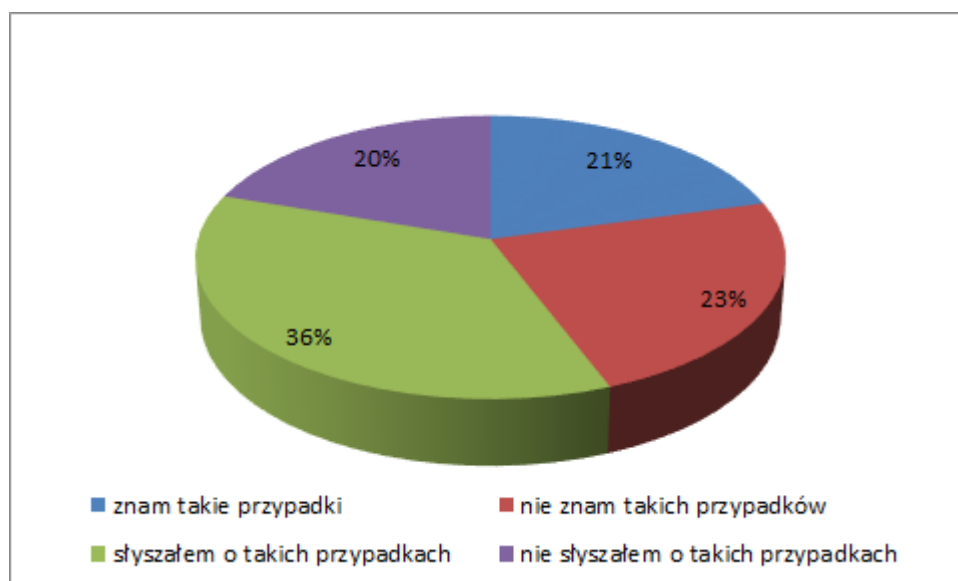
4. Czy dostęp do placówek opieki zdrowotnej na terenie Gminy jest wystarczający?



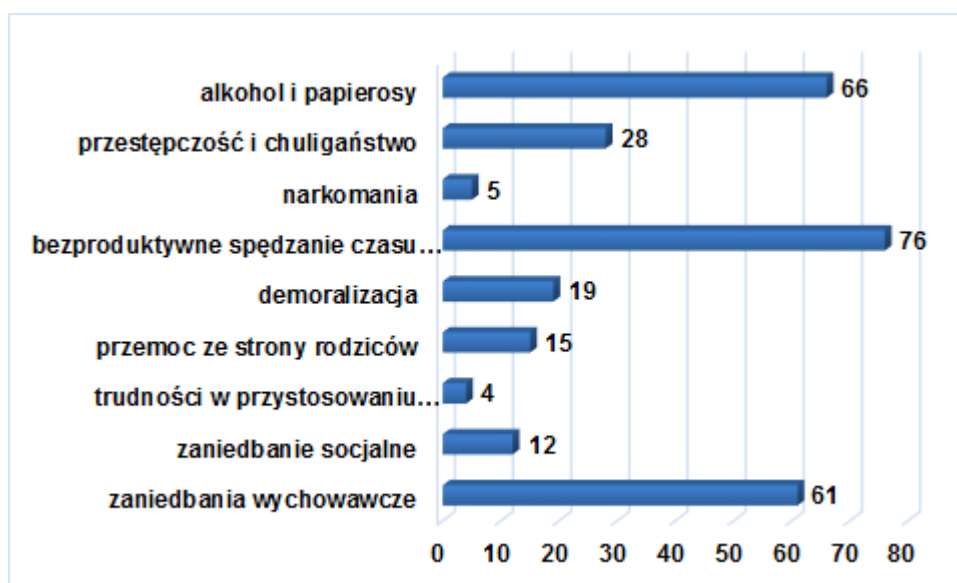
5. Jaka jest skala problemu uzależnień na terenie Gminy?



6. Czy na terenie Gminy występuje zjawisko przemocy domowej?



7. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzegacie Państwo najczęściej?



8. W jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony z następujących warunków życia w Gminie?

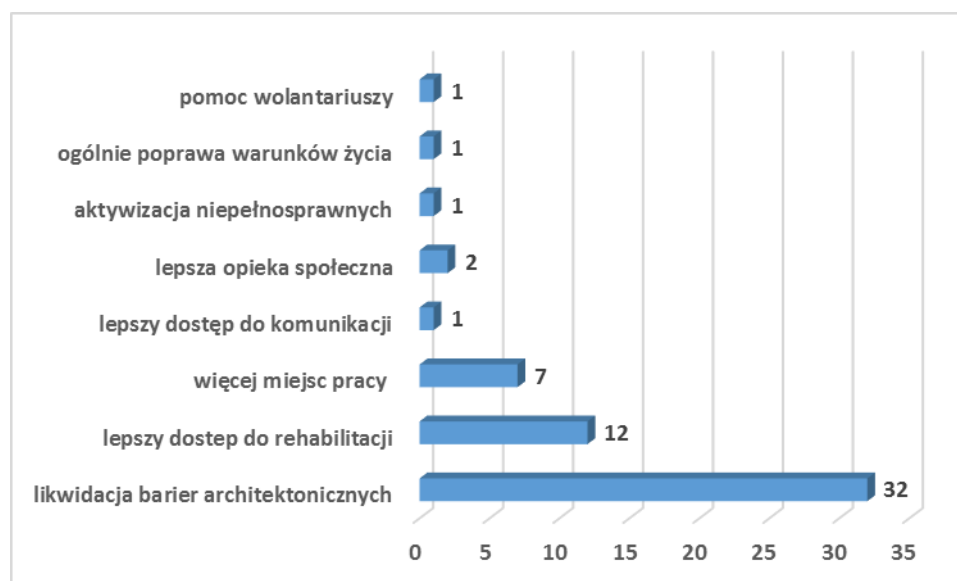


9. Co - Państwa zdaniem - należy zrobić, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom na terenie Gminy w następujących obszarach:

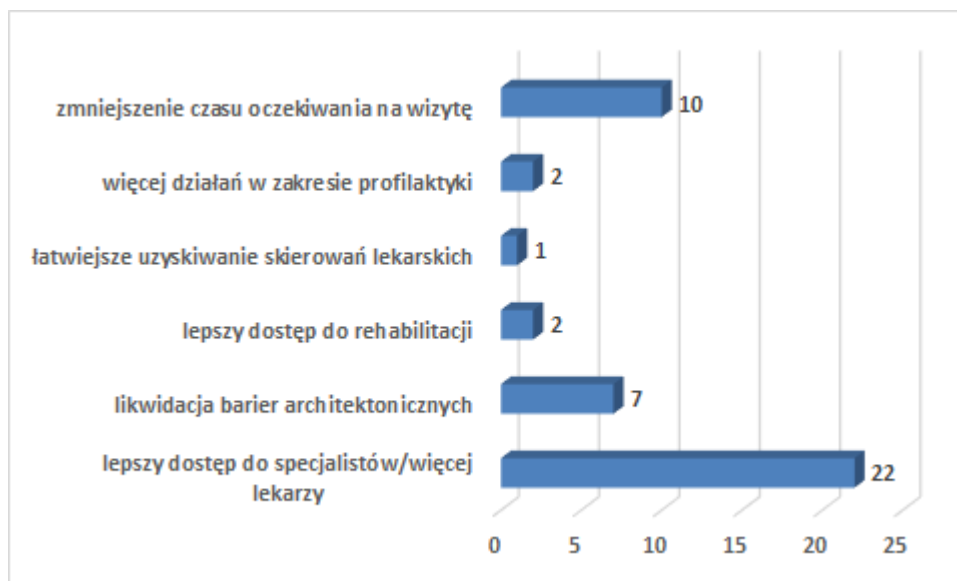
a) działania w zakresie wsparcia ubogich:



b) działania w zakresie poprawy sytuacji niepełnosprawnych:



c) działania w zakresie poprawy dostępu do służby zdrowia:



d) działania na rzecz osób starszych:



e) działania w zakresie bezpieczeństwa:



f) inne:

